

VIRVIKIN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

11.2.2025

virvik

PORVOO BORGÅ

Työryhmä

Erika Lantz | kaupunkisuunnittelu
 Minna Särelä | kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
 Marjo Rantala | liikuntapalvelut
 Pasi Liitiäinen | liikuntapalvelut
 Nina Jorkama | nuorisopalvelut
 Tommi Laakkonen | kaupunki-infra
 Markus Karvonen | kaupunki-infra
 Jesse Methner | ympäristönsuojelu
 Sanna Tarmi | ympäristönsuojelu
 Annica Matilainen | toimitilat

Työryhmä

Marika Bremer | Sitowise
 Matias Halmeenmäki | Sitowise
 Lotta Syväniemi | Sitowise
 Kirsikka Mattila | Sitowise
 Heli Vainio | Sitowise
 Terhi Korvenpää | Sitowise
 Kirsi Rantama | Sitowise
 Sini Mäkinen | Sitowise

Sisällys

1. Tausta ja tavoitteet	4
Taustaa	5
Tavoitteet	6
2. Nykytilanne	7
Maanomistus	8
Kaavatilanne	9
Maisema	11
Virkistyspalvelut	13
Yhteydet	20
Luontoarvot	21
3. Vuorovaikutus	23
Yleisesti	24
Kyselyn tulokset	25
Asukastyöpaja	30
Kaupungin sisäinen työpaja	34
Yhteenvedo	36
4. Konsepti	37
Virvikin kehittämisen tavoitteet	38
Virkistykseen ja luonnonsuojelun yhteensovittamisen malli	39
Virvikin brändikiteytys	40
5. Kehityskuva	41
Yleisesti kehityskuvasta	42
Saavutettavuus ja tunnettuus	42
Luonnossa virkistäytyminen	42
Luonnonsuojelu	44
Kehittämistarpeet ja -toimenpiteet	48
Kehittämissuunnitelman jalkautus	54

I. Tausta ja tavoitteet

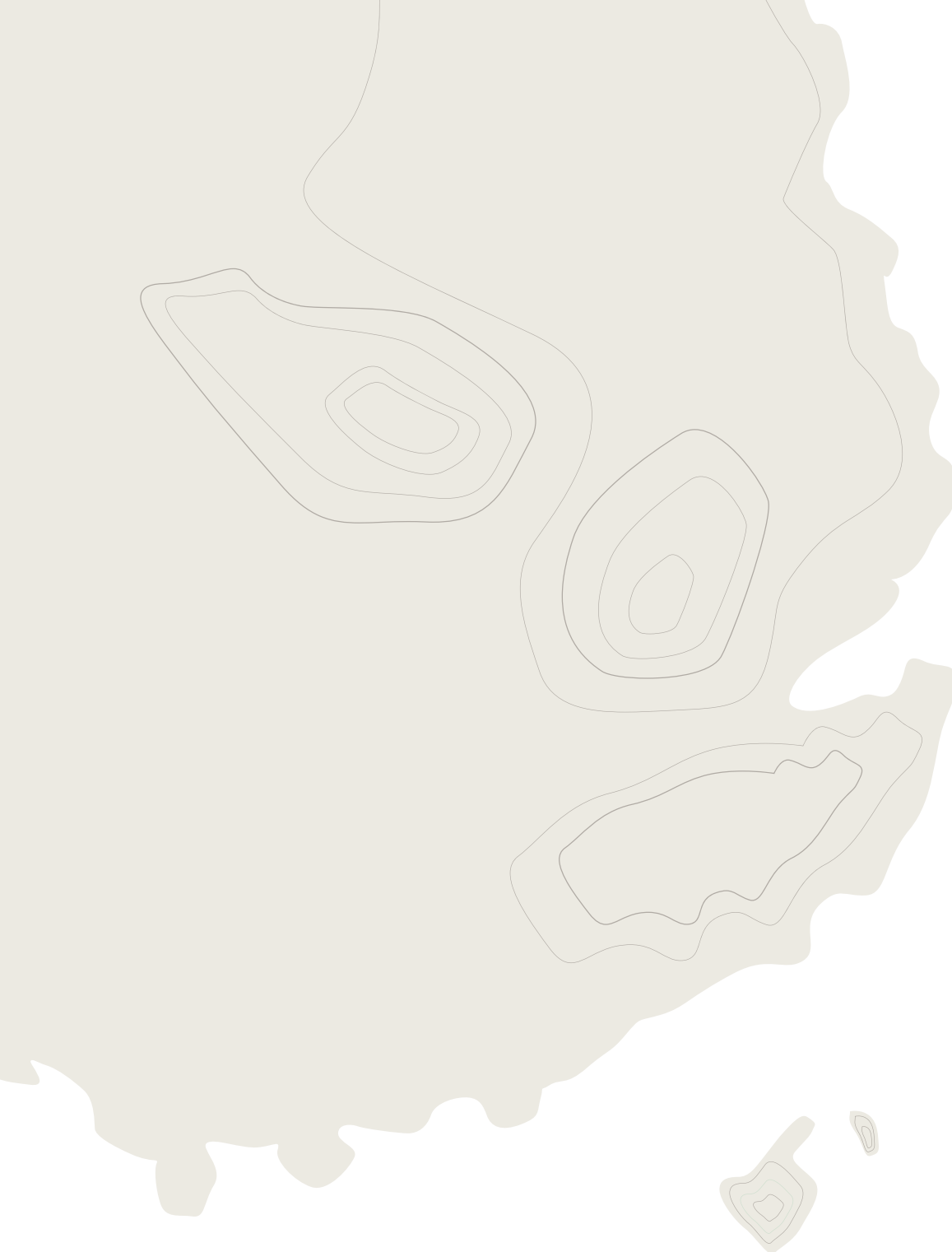
Taustaa

Virvik sijaitsee noin 15 kilometriä itään Porvoon keskustasta, meren rannalla, Porvoon ja Loviisan rajan tuntumassa. Porvoon kaupungin valtuustoaloitteessa keväältä 2022 todettiin, että Virvikistä tulisi kehittää Porvoon paras ulkoilu- ja virkistysalue.

Toiveena on, että Virvikin toimintoja kehitetään ja aluetta markkinoidaan paremmin sekä porvoolaisille että ulkopaikkakuntalaisille. Alueella on aineksia huipputasoin ulkoilu- ja virkistysalueeksi, mutta kehittämistä ja näkemystä tarvitaan. Porvoon kaupungin vapaa-aikapalvelut ja kaupunkikehitys tilasivat Virvikin kehittämissuunnitelmatyön konsulttitoimeksiantona, jonka toteutti Sitowise Oy vuonna 2024. Alueelle on laadittu kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma, jotta alueen koko potentiaali saadaan käyttöön.

Vuorovaikutus on ollut kehittämissuunnitelman laadinnassa keskeisessä roolissa. Kaikille avoimella kuntalaisten vuorovaikutuksella haluttiin kuulla alueen nykyisten sekä potentiaalisten käyttäjien ajatuksia alueesta ja siihen liitetystä arvoista sekä kerätä kehitysideoita ja ajatuksia alueen tulevaisuudesta. Alueen toimijoita ja käyttäjiä kuulemalla kerättiin tietoa alueen nykytilasta, kehitystarpeista ja –toiveista sekä kehityksen ja toiminnan reunaehdoista ja realiteeteista.

Tavoitteet

Työn tavoitteena on laatia Virvikin alueesta kehittämissuunnitelma porvooolaisia kuullen elinvoimalautakunnan aloitevastauksen mukaisesti.

Työllä halutaan kartoittaa alueen vahvuudet, mahdollisuudet, haasteet ja heikkoudet sekä luoda yksi tai useampi vaihtoehtoinen kehitysskenaario tulevan päätöksenteon ja jatkosuunnittelun tueksi. Työssä haluttiin tutkia erityisesti pitkän aikavälin virkistystarpeita alueella.

Tavoitteena on ollut yhteensovittaa erilaisia intressejä alueen käytössä ja erityisesti tutkia virkistystoiminnan ja luonnonsuojelun suhdetta.

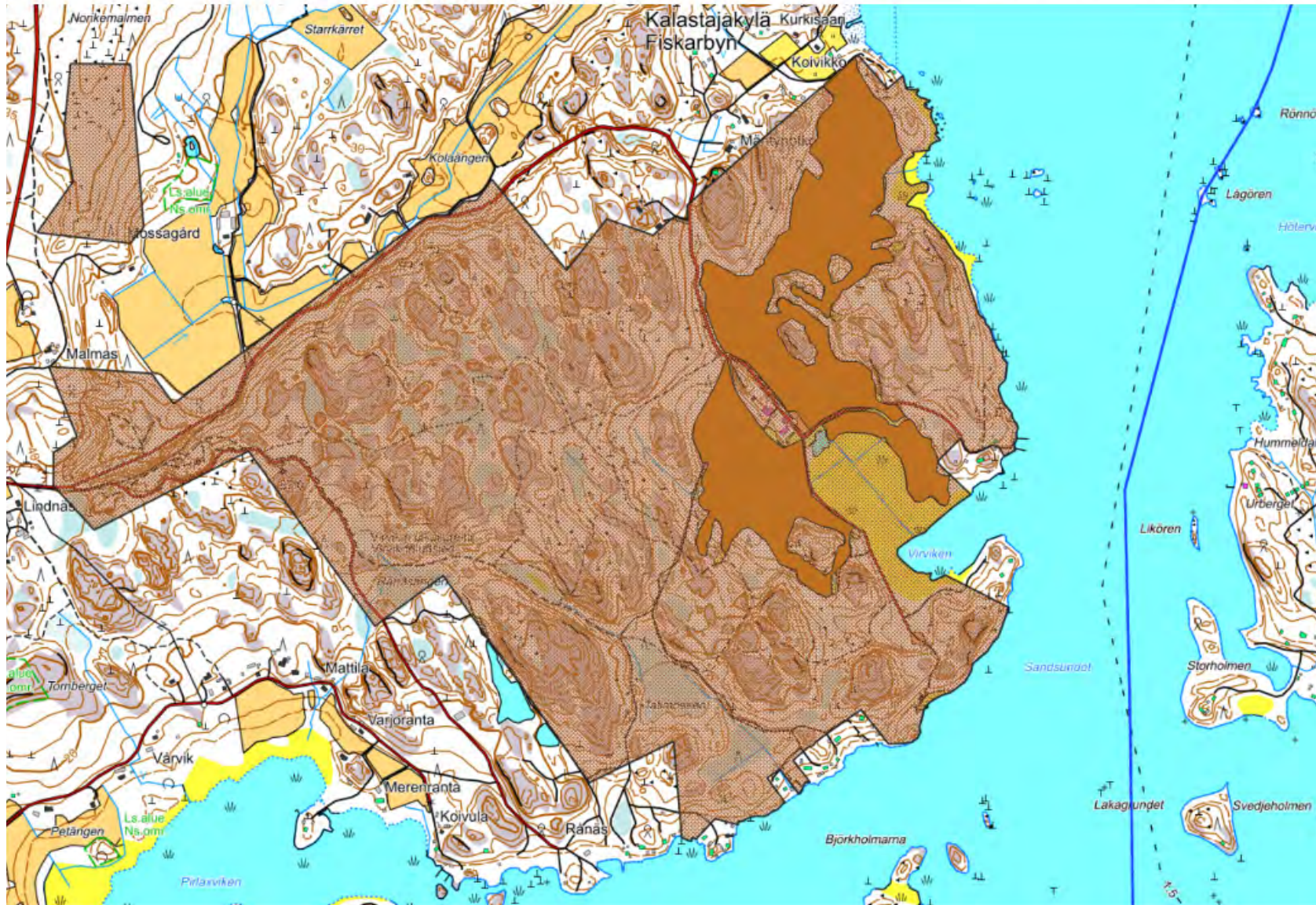
Työssä haluttiin huomioidavan alueen saavutettavuus, esimerkiksi tutkimalla mahdollisuutta liittää Humla-Holken-reitti Virvikin olevaan reitistöön. Tämä mahdollistaisi yhtenäisen ulkoilureitin luomisen lähes kaupungin keskustasta Virviikiin.

2. Nykytilanne

Maanomistus

Suunnittelualue on Porvoon kaupungin omistuksessa.
Golfkentän alueet on vuokrattu ulkopuolisille.
Kehittämissuunnitelmaa varten tarkasteltava alue on noin 350 ha.

- Kaupungin omistamat
- Kaupungin omistamat, vuokrattu ulkopuolisille

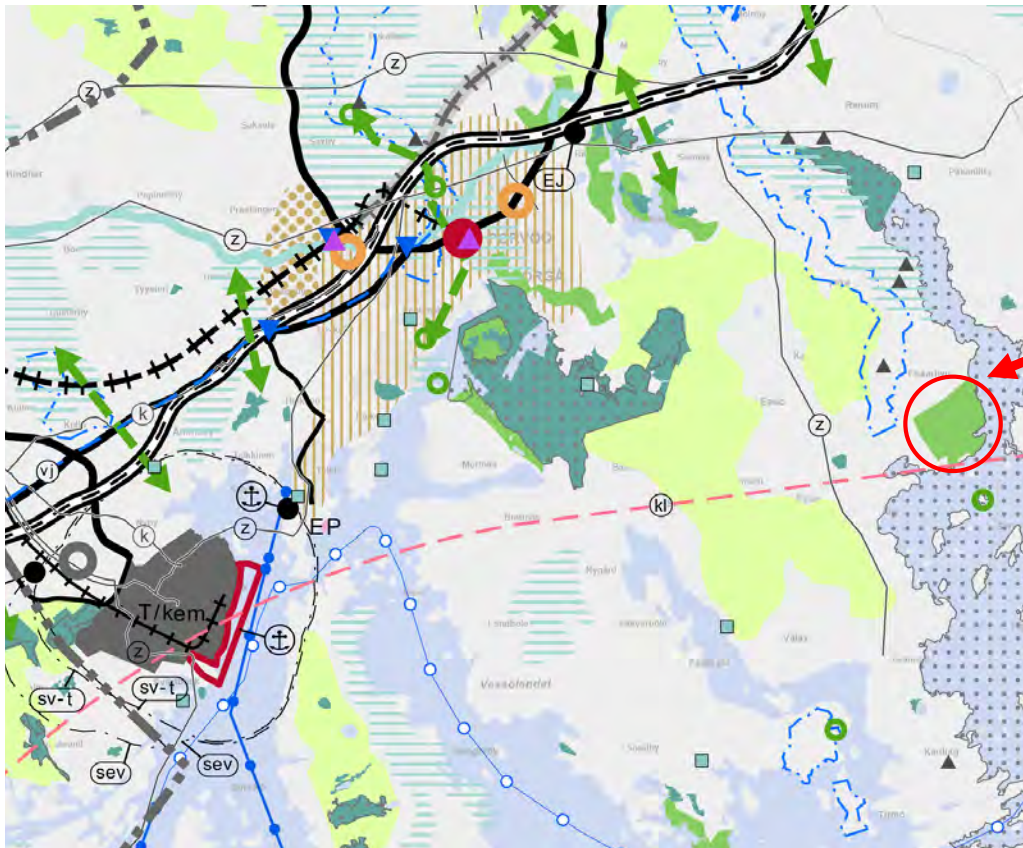

Kuva 2.1 Kaupungin maanomistus.

Kaavatilanne

Maankuntakaava

Maakuntakaavassa alue on osoitettu yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun.

Kuva 2.2. Ote Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavasta (Uusimaa-kaava 2050), 2023.

Virkistysalue

Merkinnän kuvaus

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan yli 50 hehtaarin kokoiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut alueet, jotka sijaitsevat pääsääntöisesti valtion, kuntien tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamilla tai hallinnoimilla alueilla.

Merkintä sisältää alueella olemassa olevat sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeelliset väylät ja rakenteet.

Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys

Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäytöedellytysten säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palveluvarustus sekä ympäristöarvot. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun, alueen sijaintiin ekologisessa verkostossa sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

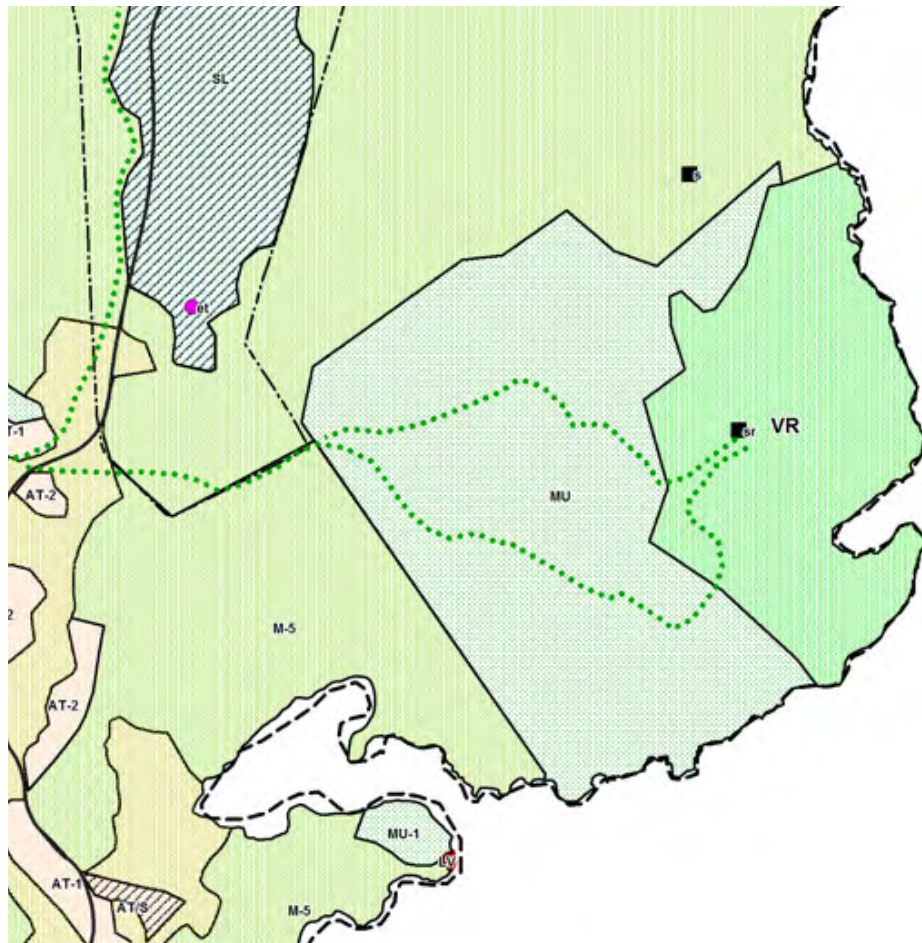
Alueelle voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita.

Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa selvitysten perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Väylien suunnittelussa on turvattava virkistysyhteyksien esteetön ja turvallinen jatkuminen.

UML // 8.3.2019

Osayleiskaava

Virvikissä on voimassa kylien- ja haja-asutusalueiden osayleiskaava, joka on hyväksytty vuonna 1996 ja on oikeusvaikutukseton. Koska osayleiskaava on oikeusvaikutukseton, on maakuntakaava alueella voimassa.

Kuva 2.3. Ote kylien- ja haja-asutusalueiden osayleiskaavasta, 1996.

	Maa- ja metsätalousalue, ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja.
	Retkeily- ja ulkoilualue.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Rakennussuojelukohde.

Maisema

Kuva 2.4. Merellistä maisemaa Virvikin edustalla.

Maiseman yleiskuvaus

Virvik sijaitsee Porvoon kaupungin itäosassa, Suomenlahden rannalla. Virvik on maisemallisesti monipuolinen alue. Suunnittelualue kuuluu maisemamaakuntajaossa (Ympäristöministeriön maisema-alueityöryhmän mietintö 1992) Eteläisen rantamaan maisemamaakunnan Suomenlahden rannikkoseutuun. Virvik ei ole valtakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa, mutta sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaiden Porvoonjokilaakson viljelymaiseman ja Pernajanlahden ja Koskenkylänjoen kulttuurimaiseman välissä. Virvikin maisemassa yhdistyvät luonto- ja kulttuuriympäristön piirteet, jotka tekevät siitä kiinnostavan ja houkuttelevan käyntikohteen. Erityistä Virvikin maisemassa on sen hiljaisuus. Lähellä ei ole moottoriliikenteen pääväyliä, joiden melu kantautuisi alueelle. Alue on myös geologisesti mielenkiintoinen. Luontopolun varrella sijaitsee vaikuttavankokoinen siirtolohkare, Virvikin jättiläinen. Suomen ensimmäinen pallokiviesiintymä löydettiin Porvoon Virvikistä vuonna 1889. Koostumuksen perusteella Virvikin pallokiven kivilajiksi on määritelty syenodioriitti.

Rantaviiva ja meri

Meren läheisyys on keskeinen tekijä Virvikin maisemassa. Virvikin rantaviiva aukeaa itään ja kaakkoon. Keskeisen laakson jatkeena on matala lahti, Virviken. Rannat ovat pääosin kivikkoisia, mutta Pallograniitintien päässä on hiekkaranta. Suunnittelualueesta kaakkoon sijaitsee iso Sarvisalon saari ja eteläpuolisella merenlahdella useita pieniä saaria. Tämä merellinen ympäristö tarjoaa hyvät puitteet veneilylle, kalastukselle ja muille vesistöaktiiviteeteille sekä merellisistä maisemista nauttimiseen, mutta ei toisaalta ole ainutlaatuinen Porvoon alueella.

Metsät ja viheralueet

Virvikissä on laajoja metsäalueita. Alueen metsät tarjoavat monipuolisia retkeily- ja ulkoilumahdollisuuksia ja Virvikissä onkin jo hyvä reitistö ulkoiluun. Alue on monimuotoinen ja kiinnostava niin kasvillisuutensa, eläimistönsä kuin geologiansa puolesta (ks. kappale Luontoarvot). Metsät tarjoavat paitsi mahdollisuuden liikkumiseen luonnossa, sienestykseen, marjastukseen ja retkeilyyn, myös olosuhteet esimerkiksi suunnistukseen, partiotoimintaan, luontokasvatukseen ja palveluntuottajien tarjoamaan teemaretkeilyyn.

Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella ei ole varsinaisia muinaisjäänköksiä, mutta renkituvan vieressä on mahdollinen muinaisjäänkö (asuinpaikat, kyläpaikat). Virvikissä on myös kulttuurihistoriallisesti kiinnostavia kohteita. Alueella on vanhoja maatiloja ja rakennuksia, jotka kertovat paikallisesta historiasta ja maaseutuelämästä.

Virvikin kylässä oli 1540-luvulla kuusi veronmaksajaa. 1600-luvun lopun kartoituksessa jäljellä oli vain yksi tila. Vuoden 1873 kartassa näkyy Virvikin kartanon (Wirvik) päärakennus, sekä toinen pihaa rajaava rakennus ja useita piharakennuksia. Rantaniittyä rajaa aita ja rantaviiva on ollut paljon nykyistä lähempänä kartanoa. Kartassa näkyy myös selkeästi jylhää kallioselännettä kiertävä tie. Kalastakylän ja Noriken kohdalla on

myös rakennuksia. Nämä rakennukset ja niiden ympäristöt ovat säilyttäneet perinteisen suomalaisen maaseudun tunnelman ja tuovat kontrastia Porvoon kaupunkielämälle.

Kuva 2.5. Vuoden 1873 kartta.

Virkistyspalvelut

Reitit

Virvikin alueella on kaksi merkittävää reittiä: ulkoilureitti (sininen) ja luontopolku (oranssi). Suunnistusalue on rajattu vihreällä.

Luontopolku on noin 2,5 km pitkä ja kulkee hyvin vaihtelevassa maastossa. Reitillä on myös pitkospuuosuuksia.

Osin rengasmaisen ulkoilureitin kokonaispituus on noin 7,3 km. Myös ulkoilureitti on maastoltaan vaihteleva, mutta luontopolkua helpokulkuisempi.

Kuva 2.6. Virvikin ulkoilukartta

Virvikin uimaranta

Virvikin uimaranta on hieno, kaakon suuntaan avautuva hiekkaranta. Uimarannalla on pukukopit, kuivakäymälät ja grillauspaikka. Uimarannan vieressä on frisbeegolf-rata. Uimarannan läheisyydessä Pallograniitintien varressa on pysäköintialue.

Kuva 2.7. Saapuminen uimarannalle

Kuva 2.9. Virvik frisbeegolf. Taustalla Virvikin uimaranta.

Kuva 2.8. Virvikin uimaranta on hiekkainen. Rannalla on istuskelupenkkejä ja pöytäryhmiä.

Golfkenttä

Virvik Golf ry toimii kaupungin maa-alueella, joka on vuokrattu yhdistykselle. Golfkeskus sijaitsee suunnittelualueen keskellä. 18-reikäisellä kentällä on metsä-, merenranta- ja puistoväyliä. Golf-kentän yhteydessä on ravintola, taukokioski, neuvottelutila ja saunat.

Vanhat Virvikin kartanon rakennukset ovat kaupungin ja osa niistä on vuokrattu Golf-yhdistyksen käyttöön.

Frisbeegolf

Golfkentän ja uimarannan väliin sijoittuu frisbeegolf-rata, jossa on 18 väylää. Monipuolinen rata tarjoaa niin metsäväyliä kuin aukeita sekä korkeuseroja.

Kuva 2.10. Golfkeskuksen pihapiirin rakennuksia. Vanha hieno pärepintainen riihi tai makasiini.

Kuva 2.11. Virvikin kartanon päärakennus.

Kuva 2.12. Venesataman laituri ja veneluiska.

Virvikin venesatama

Virvikin venesatama sijaitsee suunnittelualueen itäosassa ja siellä on 37 venepaikkaa, joista kaikki on vuokrattu. Venesatamassa on infotaulu ja noin 8 autopaikkaa, veneluiska ja hengenpelastusvälinesarja. Venesataman edustan väylän mitoitussyvyys on 1,5 metriä. Autopaikkamäärä on riittämätön, eikä trailerilla operointiin ja trailerin säilyttämiseen ole tilaa. Lähin polttoaineenjaku on Pellingin Sandholmsuddenilla.

Virvikissä ei ole vierasvenesatamaa. Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavan venesatama- ja venepaikkaselvityksessä ei ole todettu Virvikin satamalle laajennuspotentiaalia.

Kuva 2.13. Saapuminen venesatamaan. Oikealla pysäköintipaikat.

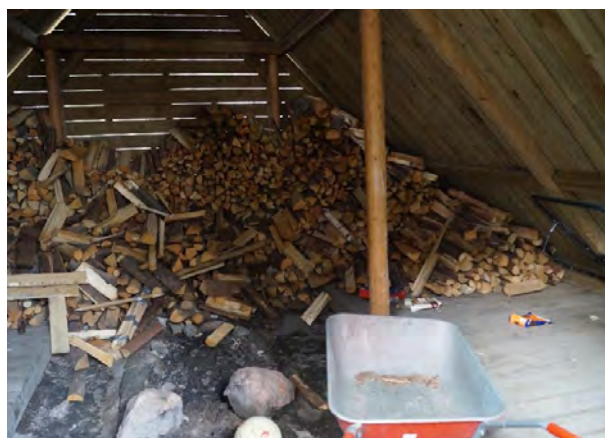
Leiri- ja retkialue

Leiri- ja retkialue sijaitsee suunnittelualueen itärannalla, pienen kallioselänteen kainalossa.

Nuorisopalvelut hallinnoivat leiri- ja retkialuetta. Käyttäjinä ovat olleet nuorisopalvelut, koululuokat, partio ym. yhdistykset. Ei yksityiset ja yritykset. Alueella on sähköliittymä ja kesävesijohto.

NYKYISET RAKENNUKSET JA RAKENTEET

- Keittiömökki – huonokuntainen osittain. Mökissä sähköt; jääkaappi, hella, makuupaikkoja 6 (2 kerrossänkyä), ei voi yöpyä, ei kuntotarkastettu
- Ruokailukatos ulkona + astioiden pesu paikka – suht ok, pientä perusparannusta
- Varasto, rannassa kiinni – huonokuntainen
- Lossimökki + piharakennukset –Puretaan
- Sauna – puretaan
- Ulko wc 2 kpl ja 2 purettavaa vanhaa wc:tä
- Avonuotiopaikka – uusittu kevät 2023
- ”Kiasma”= Gammi – alun perin nukkumiseen, nyt varastona mm. puut
- Katos, peltinen iso – tavarat suojassa sateelta
- Kesävesi – tulee keittiömökin viereen ja saunalle, ei kuntotarkastettu

2.14. Kuvia leiri- ja retkialueesta

2.15. Kuvia keittiömökistä ja ruokailu-
astianpesupaikasta

Yhteydet

Virvikiin on suhteellisen lyhyt matka autolla, alle 20 km, Porvoon keskustasta. Virvikiin johtava Virvik-Epoon yksityistie on osin päällystetty, osin hiekkapintainen, kapea ja huonokuntoinen.

Pysäköintialueita on Golfkentän ja uimarannan yhteydessä Pallograniitintielle sekä Lindnäsissä ulkoilureitin länsipäässä. Autolla pääsee myös venesatamaan leiri- ja retkialueen läheisyyteen.

Lähin Bussipysäkki on Epoontiellä noin 4 km päässä.

Porvoon keskustasta ei ole nykyisellään yhtenäistä kävelyn ja pyöräilyn yhteyttä Virvikiin.

Kuva 2.16. Saapuminen Virvikiin tapahtuu kartanomiljöön ohi.

Luontoarvot

Virvikin luontoarvot keskittyvät selkeästi alueen metsiin – ei niinkään esimerkiksi rannoille, jotka ovat jo virkistyskäytössä tai niiden välittömässä läheisyydessä on virkistyskäyttöä. Alueen luonnontilaiset osat koostuvat pääosin kalliometsistä ja kallioiden väliin jäävistä soistumista sekä pienehköistä korpi- ja neva-alueista. Metsissä on runsaasti lahoppuuta ja ne vaikuttavat erikäsiltä ja hyvin luonnontilaisilta.

Alueella ei ole tehty kattavia luontoselvityksiä vuodelta 2019 peräisin olevaa linnustoselvitystä lukuun ottamatta. Tuolloin alueella havaittiin runsaasti uhanalaisia ja EU:n luontodirektiivien mukaisia lajeja. Muusta lajistosta on tietoja vain hyvin vähän. EU:n luontodirektiivin lajeista alueella on havaittu viitasammakkoa (Laji.fi). Metsien hyvän lahoppuujatkumon vuoksi on oletettavaa, että niissä esiintyy tai on vähintään potentiaalia uhanalaisille kuusikoiden eliölajeille, kuten kovakuoriaisille tai sammalille. Virvikin monimuotoisuudelle tärkeitä ovat myös kulttuurivaikutteisten alueiden suuret puistopuut. Alueen puistopuilla on havaittu kasvavan esim. erittäin uhanalainen tammiorvakka (Laji.fi-havainto).

Koska alueella ei ole tehty muita luontoselvityksiä linnustoselvityksen lisäksi, on linnustoa koskevalla raportilla suuri painoarvo virkistyskäytölle herkimpien alueiden hahmottamisessa. Ihmistoiminnalle herkimmät lajit ovat metso ja lahoppuusta riippuvaiset lintulajit kuten töyhtötiainen. Metsien jäkälিকöt ovat luonnollisesti kulumiselle hyvin herkkiä. Sataman ja uimarannan lähellä ei ole luonnon kannalta herkkiä alueita. Frisbee-golfille varatuilla alueilla on havaittavissa voimakasta maaston kulumista. Hieman lievempää kulumista on havaittavissa luontopolkujen lähiympäristössä.

Asukaskyselyn perusteella luontoarvoista korostuu alueen käyttäjille sekä rakennetun että metsäisen alueen yksittäiset suuret puut, kauniit rantamaisemat ja koko alueen hiljaisuus.

2.17. Virvikin tyypillistä kulumiselle altista kalliometsää.

2.19. Matalaa ruovikkorantaa.

2.18. Tuoretta metsää retkeilyreitistön vieressä.

3. Vuorovaikutus

Yleisesti

Projektin vuorovaikutus käynnistettiin kaikille avoimella karttakyselyllä. Lisäksi järjestettiin kaksi työpajaa ja päättäjäkysely. Työpajat aloitettiin lämmittelytehtävällä, jossa pyydettiin kuvailemaan Virvikä yhdellä adjektiivilla. Kussakin työpajassa tutkittiin kehitettävän Virvikin alueen käyttäjäprofiileja eri tarpeiden tunnistamisen apuna. Lisäksi pohdittiin Virvikin vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia sekä ideoitiin kartalle alueen tulevaisuutta. Työpajoissa keskusteltiin ja ideoitiin alueen kehittämisestä pienryhmissä ja suunnitelluin työpajamenetelmin. Työpajat pyrkivät jalostamaan

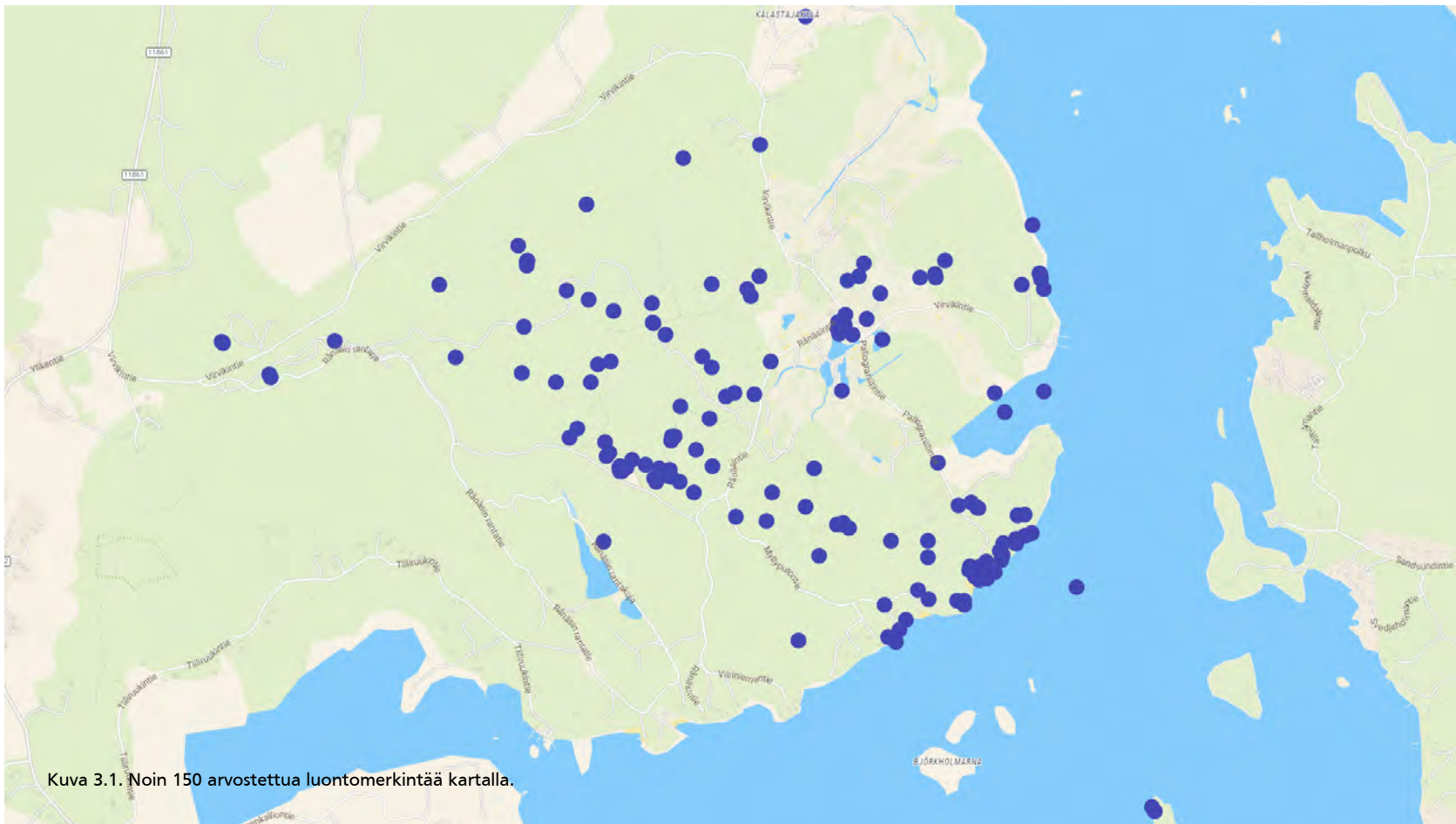
tuloksia seuraavasti; asukaskysely sekä päättäjäkysely tuottivat lähtötietoa, asukastyöpajassa keskusteltiin ja ideoitiin laajemmin. Kaupungin sisäisessä työpajassa keskityttiin tekemään valintoja kehityskuvavaihtoehtojen tavoitteista ja suunnista. Päättäjille tarjottiin mahdollisuutta osallistua työpajaan. Työpajaan ei tullut osallistujia, joten päättäjille järjestettiin kysely. Kyselyyn saatiin niin vähän vastauksia, että niitä ei voitu hyödyntää kehittämissuunnitelman laadinnassa.

KYSELY

Kysely toteutettiin karttakyselynä Maptionnaire-palvelussa. Kysely oli avoinna 2.5.-19.5.2024

TYÖPAJAT

- Asukastyöpaja, nuorisotila Zentra, 14.5.2024 klo 17-19
- Päättäjätöypaja muutettiin päättäjäkyselyksi, kysely oli avoinna 31.5.-14.6.2024
- Kaupungin työpaja, nuorisotila Zentra, 5.6.2024 klo 14-16

Kuva 3.1. Noin 150 arvostettua luontomerkintää kartalla.

Kyselyn tulokset

Kyselyyn vastanneet 2.5.2024-19.5.2024

Kyselyyn saatiin 185 vastausta.

Vastaajien kotipaikka

- 65 asui Virvikin lähikylissä.
- 88 asui muualla Porvoossa.
- 26 asui Uudellamaalla.
- Vastaajista muualla asui 6.

Vastaajien ikärakenne

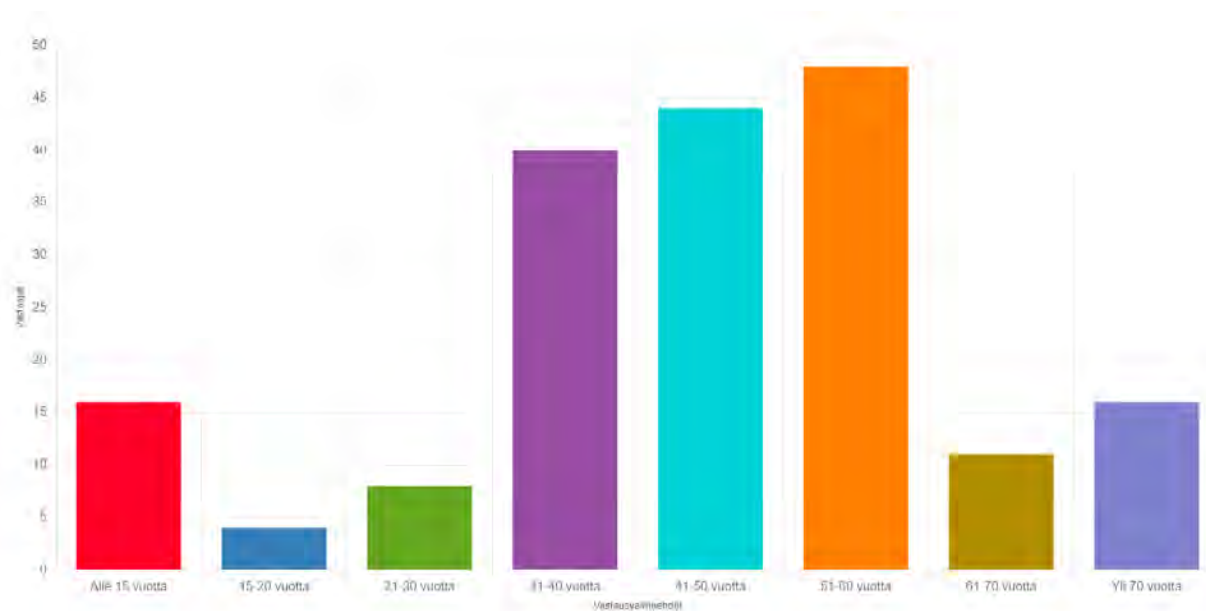
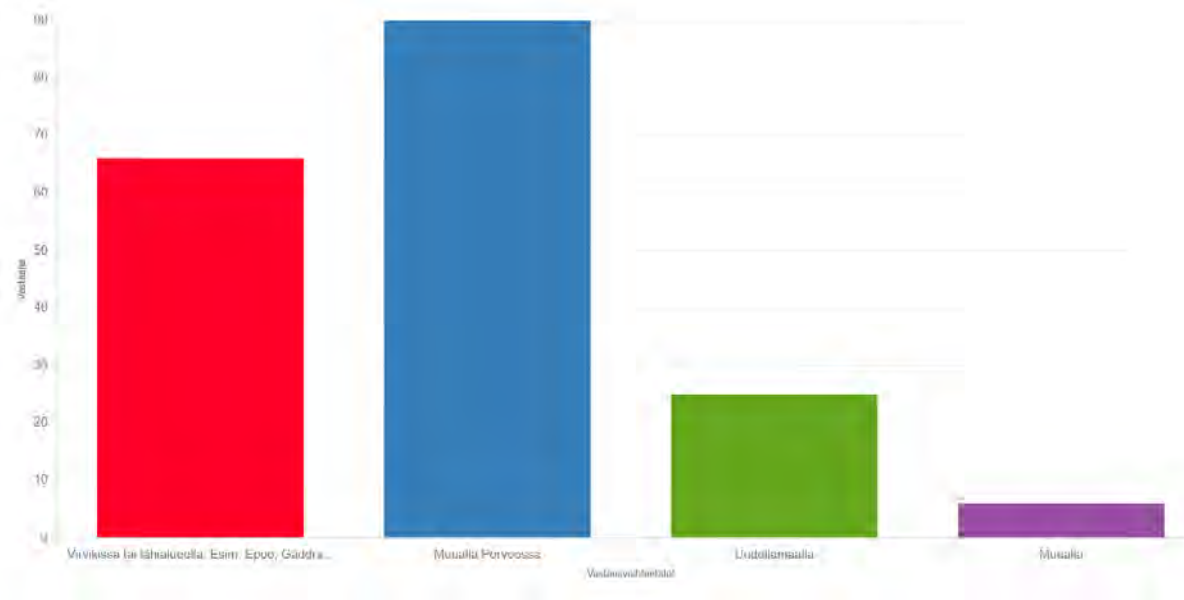
- Vastaajissa eniten 51-60-vuotiaita.
- Seuraavaksi eniten oli 41-50-vuotiaita ja 31-40-vuotiaita.

Vastaajien asuinpaikat ja houkuttelevimmat aktiviteetit tulevaisuudessa

Havainto: Mitä lähempänä asui, sitä useampi aktiviteetti kiinnosti. Moni ”kyläläinen” koki lähes kaikki vaihtoehdot tulevaisuudessa houkuttaviksi, kun taas esim. Uudenmaan asukeista moni koki lähinnä luonnon itsessään houkuttavaksi.

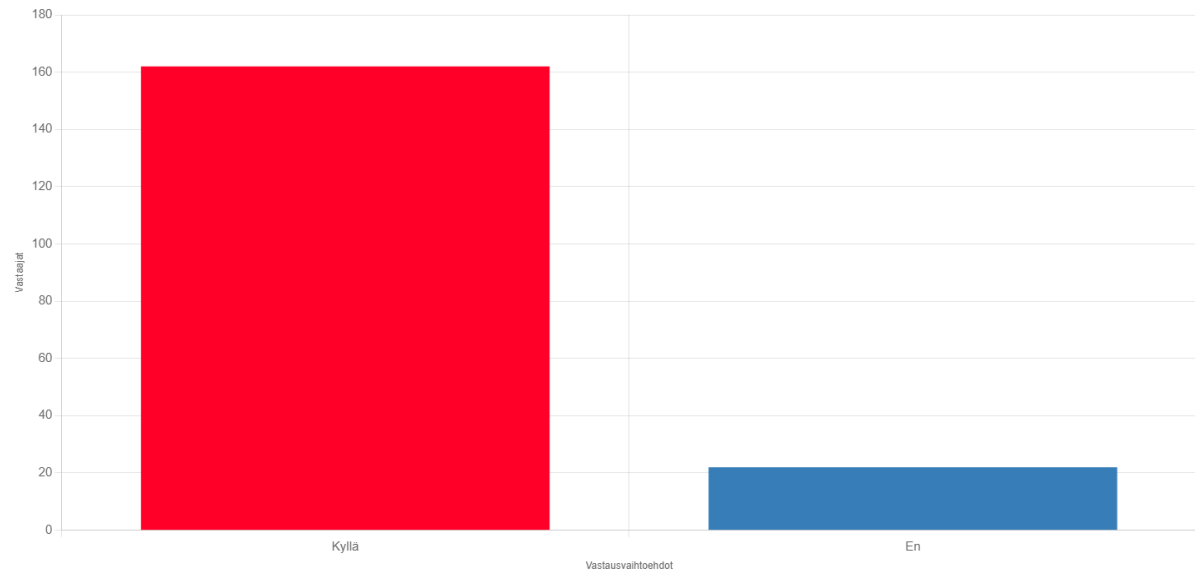
Mikä houkuttelisi tulevaisuudessa Virvikiin?

- Luonnossa liikkuminen ja virkistäytyminen kiinnosti melkein kaikkia.
- 61 ääntä uinnille, rantaelämälle ja saunomiselle
- 50 ääntä urheilu- ja liikuntamahdollisuuksille
- Kahvila- ja ravintolapalvelut koki houkutustekijäksi 48 vastaajaa
- 32 Lasten ja koko perheen aktiviteeteille
- Vuokrattavat tilat, leirintämahdollisuudet ja lemmikin kanssa harrastaminen saivat kukin noin 20 ääntä
- Esteettömyys ja ohjatut leirit saivat kymmenkunta ääntä tai hieman alle.

Kuinka moni on käynyt Virvikissä

- 161 vastaajaa oli käynyt Virvikissä.
- 22 vastaajaa ei ollut käynyt Virvikissä. Määräänsä nähdessä erityisen moni antoi avointa palautetta.

Avointa palautetta Virvikissä käyneiltä

Toiveita muun muassa:

- Parempi saavutettavuus, matalan kynnyksen luontokohde
- Hyvät opasteet
- Reitit kulkemaan kauniiden kallioiden kautta
- Yleinen sauna ja avanto + koirien uimapaikka
- Monipuoliset kahvila- ja ravintolapalvelut ja laadukkaat WC-tilat
- Pienvenesatama ja soutuveneitä vuokralle
- Keinuja, futismaalit ja pieni kenttä sekä muita ulkoilma-aktiviteetteja
- Parannettu tie (asfaltoitu), matkailuautoille parkki ja parkki (toive) pienvenesataman yhteyteen
- Pidemmän ulkoilureitin kunnostus: opasteet, pitkokset, raivausta...
- Kahvitaukopaikkoja ja grillikatoksia
- Toimiva leirialue jopa ympärivuotiseen käyttöön. Laavuja esim. veden äärelle
- Suunnistusmaastot on säilytettävä yhteistyössä suunnistusseuran kanssa.

Avointa palautetta niiltä, jotka eivät ole käyneet Virvikissä

Toiveita muun muassa:

- Ulkoilureitit pyörällä ajamiseen (eritasoisia)
- Parempi saavutettavuus
- Hyvin merkitty luontopolku polkujuoksuun
- Laituri- ja poijupaikkoja
- Glamping-alue
- Asuntoauto/asuntovaunupaikkoja
- Useampi pienempi nuotiopaikka ""ryppäänä"" on parempi kuin yksi iso
- Myös muita kuin kaupallisia palveluja.

Havainto: Virvikissä käyneet toivovat luontoarvojen ja metsäisten alueiden säilymistä ja olemassa olevien toimintojen parantamista, eikä alueen liiallista kehittämistä ja rakentamista. Näkökulman voisi kiteyttää kommenttiin: "Olen huolissani siitä, että saatamme hoitaa luonnonalueitamme liikaa, mikä johtaa niiden tuhoutumiseen". Virvikissä ei-käyneet toivovat alueen saavutettavuuden parantamista sekä ideoivat houkuttelevia aktiviteetteja, kuten glamping-aluetta ja maastopyöräreittejä.

Karttavastaukset

- Luontokohteita merkittiin kartalle noin 150
- Parannettavia kohteita noin 100
- Toiveita noin 60

Esimerkkejä:

- Leirintäalue ja lossinvartijan sekä kalastajan mökki.
- Luola ja siirtolohkareet
- Uimaranta ja grillauspaikka
- Suo ja vanha kelottunut kaatunut puu
- Jyrkkä nousu ja upeat kivet
- Kaikki kävelyreitit
- Kartanon ympäristö
- Vanhat tammet
- Suo, kokonaisuus päästä päähän.
- Kaikki kalliomaisemat suon yläpuolisessa maastossa
- Virvikin jättiläinen (jättilohkare)
- Kivien ympärämuodostelma, kivikautiselta tms. näyttävä rinki

Summaus: Kallioita, merinäköaloja, suota, siirtolohkareita ja rantaa arvostetaan. Myös suunnistusmaastot ja leiripaikka saavat kiitosta.

Poimintoja karttavastauksista:

- "Salaisia" paikkoja: ranta, vanha metsä, kalliolakeja, tammi keskellä muita puita
- Satumainen luonto

Kuva 3.2. Noin 150 arvostettua luontomerkintää kartalla.

Kuva 3.3. Nostoja luontokohteista kartalla.

Noin 100 parannusideaa

- Penkkejä lisää rannalle
- Ajotietä on parannettava
- Pyörätie Virvikin tien alusta uimarannalle
- Leirialue kaipaa remonttia
- Luontopolkuja ja pitkospuita lisää
- Kahvila voisi olla viihtyisämpi
- Jousiammuntarata.
- Tilaussauna tai tynnyrisauna
- Uimalaituri talviuintiin
- Uimarannan vesiosuudelle tuotava hiekkaa ja kaislikkoa voi poistaa
- Rantapalloverkko, keinut, leikkialue
- Vesipiste suihkulla
- Telttapaiikat alustoineen
- Ruokailukatos leirialueella keittiön lähellä
- Riittämätön pysäköintialue
- Parempi kirves (ei niin tylsä) paikalle.
- Opasteita kehitettävä
- Kaiteita hankalakuiksiin paikkoihin
- Vanhat venelaiturit ja hylätyt veneet leirialueella on siivottava
- Oksia raivattava reiteiltä useammin
- Roskien lajittelu kuntoon

Summaus: Monet toiveet liittyivät olemassa olevan kohentamiseen: huonokuntoinen ajotie kuntoon, oksat pois ulkoilureiteiltä, paremmat opasteet, uimarannan kohentaminen.

Kuva 3.4. Noin 100 parannusideaa kartalla.

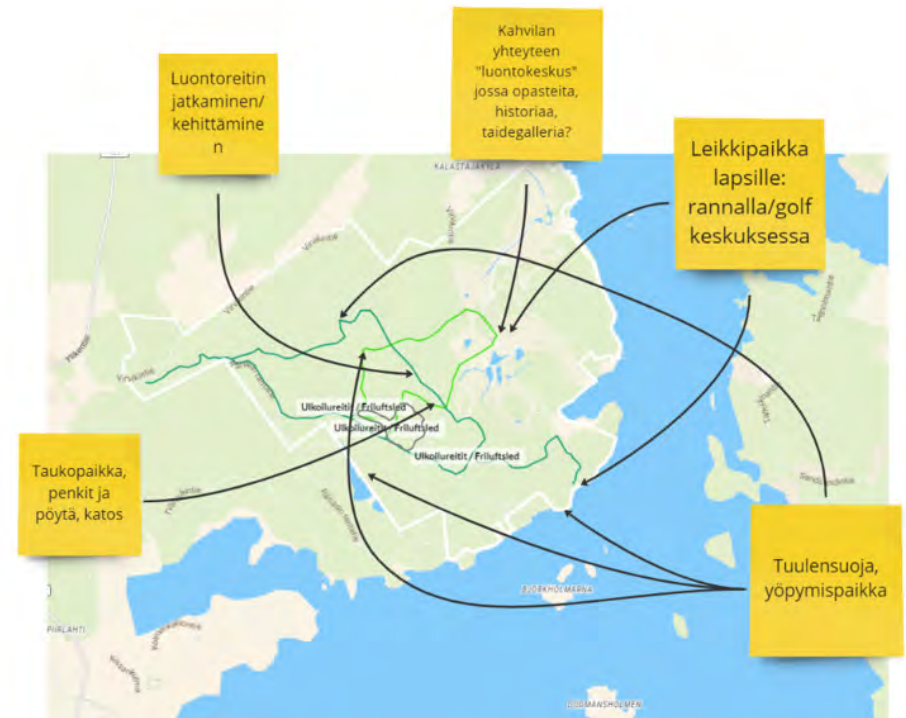
Noin 60 toivetta/ideaa

- Leirikeskus ja yöpymismahdollisuuksien parantaminen
- Suojaa tuulelta ja nuotiopaikkoja
- Julkinen ja avanto ja laituri (sekä uintiin että veneille)
- Katettu pyöräparkki
- Leirialue ja sen rakennukset kuntoon
- Vesipiste
- Minigolfrata
- Leikkipaikka
- Kuntoportaati ja/tai kuntolaitteita
- Hiihtolatuja
- Kalastusalueelle ulottuva laituri, johon saisi veneen kiinni
- Vähemmän frisbee-golfia
- Taukopaikka lepotuoleineen
- Useampia nuotiopaikkoja ja polttopuita
- Ruokailupöytä, penkkejä
- Pyörätie Virvikin tieltä suoraan rannalle
- Virvikintie turvallisesti ja lisää pysäköintipaikkoja
- Opastaulu merkitystä luontopolusta ja reittien selkeä merkintä

Summaus: Toiveet mukailivat parannusehdotusten ideoita. Tien kunnostaminen, leiriytymismahdollisuuksien parantaminen ja alueen aktiivisempi hoito nousivat esille. Esimerkiksi uimarantaa kuvattiin hylätyltä vaikuttavaksi.

Kuva 3.5. Noin 60 toivetta tai ideaa kartalla

Kuva 3.6. Nostoja toiveista ja ideoista kartalla.

Asukastyöpaja

14.5.2024 järjestetyssä asukastyöpajassa tehtiin ryhmissä kolme tehtävää. Ensimmäisessä tehtävässä tavoitteena oli pohtia Virvikin kehittämisen tarpeita eri käyttäjäryhmien näkökulmista. Ennalta määritetyt käyttäjäryhmät olivat luonnossa rentoutujat ja harrastajat, lapsiperheet, urheilulajiharrastajat, esteettömiä palveluita tarvitsevat

ja leireille osallistuvat nuoret. Toisessa tehtävässä tavoitteena oli pohtia Virvikin nykytilan ja tulevaisuuden piirteitä eri näkökulmista. Kolmannessa tehtävässä ideoitiin Virvikin kehittämisen mahdollisia toimenpiteitä sekä lähi- että kauemmas tulevaisuuteen.

Tehtävä 1 kohderyhmät

	 Luonnossa rentoutujat ja harrastajat	 Lapsiperheet	 Urheilulaji-harrastajat	 Esteettömiä palveluita tarvitsevat	 Leireille osallistuvat nuoret
	Luonnossa rentoutujat ja harrastajat	Lapsiperheet	Urheilulajiharrastajat	Esteettömiä palveluita tarvitsevat	Leireille osallistuvat nuoret
Minua ilahduttaisi Virvikin kehittämisessä:	- Lisää laavuja, nuotiopaikka - Portaat, rakenteet - Reittien aloituskohta selkeämmäksi - Vanhat luontokyltit uudistettavia? - Rauha ja luonto säilyy - Selkeät opasteet (luontopolku, parkkipaikka) - Sininen reitti talvikunnossapitoon - Jätehuolto - Hyvin merkityt eri pituiset polut - Laavu luontopolun varrelle - Levähdyspaikkoja - Espoo-Virvik yksityistien muuttaminen yleistieksi ja Porvoon kaupungin ylläpito	- Wc voisi olla - Lisää lasten turvallisia leikkipaikkoja - Uimarannan kehitys: leikkipaikkoja, lastenhoito mahdollisuus huussissa - Rattaat huomioitu - Tehtävä-rasteja - Infotauluja lajeista, lajibongaus lapsille - Kartanon pihapiirin lastenleikkipaikka	- Parempi kahvila/ravintola - Jos pääsee vesille jollain välineellä, kanootit, sup-laudat, vuokraveneet - Vähemmän pölyävä tie pyörällä saapuville - Lentopallo- ja sulkapallokenttä, mahdollinen jalkapallokenttä - Talvella ladut joko pyörä/luontotiellä tai golfkentän ympäri "Lähtö-maali" alue, kisakeskus	- Esteettömyys luonnon ehdoilla - Jos luontopolulle tai sen osalle pääsisi mukaan - Saavutettavat ja selkeät kotisivut netissä - Esteettömiä reittejä	- Turvallinen leirialue ja fasilitteit kuntoon - Siisteys leirintäalueen rannalla - Sauna - Runsaasti toiminnallisia alueita - Eräretkipaikka, yöpymismahdollisuus - Rannan ruoppaus - Kämppä tai huoltorakennus - Nuorten toiveiden kuunteleminen
Minua harmittaisi Virvikin kehittämisessä:	- Metsänhakkuut - Jos tulee liikaa ihmisiä ja luonto vaurioituu - Massaturismikohde kaukana kaupungista	- Turvahiekka leikkikenttä - Jos alueesta tulee vain "harvojen ja valittujen" -paikka	- Jos on liikaa poissulkevia lajeja: vähän harrastajia - Hidastelu	- Jos en pääse hyödyntämään palveluita - Jos ei huomioida esteettömiä mahdollisuuksia luontokokemuksille - Jos kaikkia ei huomioitaisi	- Jos on liikaa rajoituksia - Jos alue jyrättäisiin ja tilalle tulisi kalliita vuokramökkejä - Jos alue ei säilyisi yhteisessä käytössä

Tehtävä 2

Vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet, uhat

	Vahvuudet	Heikkoudet	Mahdollisuudet	Uhat
Luonto, viheralueet, maisema	- Kauneus, äänimaisema, luonnon tuoksut - Upea luonto - Monipuolinen golf, frisbee, kalastus - Kaunis luonto, rauhallisuus, merellisyys, siirtolohkareet, mustikkametsät, sienestys	- Vaikeakulkuisuus - Löydettävyyys - Huonot tiet, asfaltointi päätielle	- Luontokasvatus - Opastetut luontoretket - Luontoarvojen korostaminen, epäkaupallisuus	- Roskaaminen - Luonnon ylikulutus - Luonnon kustannuksilla kaupallinen toiminta
Virkistyskäyttö, urheilu, harrastaminen	Metsää, kalliota ja rantaa	- Vähän eri lajien harrastusmahdollisuuksia - Pieni pelikenttä	- Suunnistusradat (reitit?) pysyviksi - Suosittu ajanviettopaikka kaikille - Ajanviettoa pidemmällä aikavälillä - Vesiuurheilu, välinevuokraus - Maastopyöräreitit	- Golfin vaara-alueet - Luonto kärsii - Ei jyrätä metsää
Palvelut, fasilitteetit, tilat	Kesällä palvelut pelaa	- Erityinen ravintolakokemus? - Ravintola/kahvilatoiminta - Vesipiste, huussi - Nuorisoleirialueen heikko kunto ja hidas päätöksenteko - Ravintolapalvelut golfilla, lounas vain kesä-heinäkuu	- Useampi vaihtoehtoinen ruokapaikka - Palveluhakemisto, ajantasaiset tiedot netissä - Nuorten retkipaikka, yöpymismahdollisuudet, telta, laavu, tulipaikka - Penkkejä ja pöytiä	- Nuorisoleirialueen kuihtuminen "Golf tukikohta karkottaa muut" - Ei liikaa kaupallisuutta - Ympärivuotinen käyttö voi olla haastavaa huomioiden sijainnin
Saavutettavuus, liikenne, pysäköinti	- Tuloväylää ympäröi luonnonympäristö; mukava pyöräillä - Kohtuullisen lähellä Porvoon keskustaa	- Vilkas saaristoliikenne - Heikko tie "Tavallisille" perheille ei mitään - Heikot liikenne yhteydet	- Opasteet - Rinki- kyläkyty - Pienimuotoisempi pysäköinti, ison kentän sijaan - Tien ja leirialueen kunnostaminen - Hyvä lounas Golfissa - Ympärivuotinen kahvila - Ympärivuotinen käyttö oikein: ei esim. kelkkailua	- Liian isot pysäköintialueet; automassat eivät näytä kivalta luonnossa - Liian hyvä tie nostaa nopeuksia - Tien kunto/ylläpito
Imago, alueen henki, tunnettuus	- Suosittu leiripaikka - Aika pieni porukka käyttää, positiivinen imago kaupungille "Vanhat" porvoalaiset tietää	- Puutteelliset tiedot netissä kotisivuilla - Tietoisuus, huono viitoitus ja into voisi olla parempi; netissä, kylteissä - Alueen tunnettuus	- Yksi Porvoon luontovetonauloista - Paikat kuntoon ja medianäkyvyyttä	Alue muuttuu luontokohteesta monialaiseksi sirkukseksi

Tehtävä 3

Ideointi 1/2

Aktiviteetit ja palvelut

- Vierasvenelaituri, retkisatama
- Aktiiviluontopolku → toiminnallisia rasteja
- Metsäiset koira"puistot", aidatut alueet
- Maaginen reitti, hyödynnetään luontokohteita
- Lintutorni
- Metsäretkipaikka nuorisoalueen metsään
- Palvelut, eri ryhmien mahdollisuudet
- Venelaiturin yhteyteen wc, veneilijöiden kevyet palvelut, luonnonsatama
- Nuotiopaikka: uhkana tulen leviäminen/ilkivalta, pitää olla hormillinen
- Telttailu/riippumatto, luksustelttailu
- Leirialueelle sauna ja kämpä n. 3 hlö.

Yhteydet

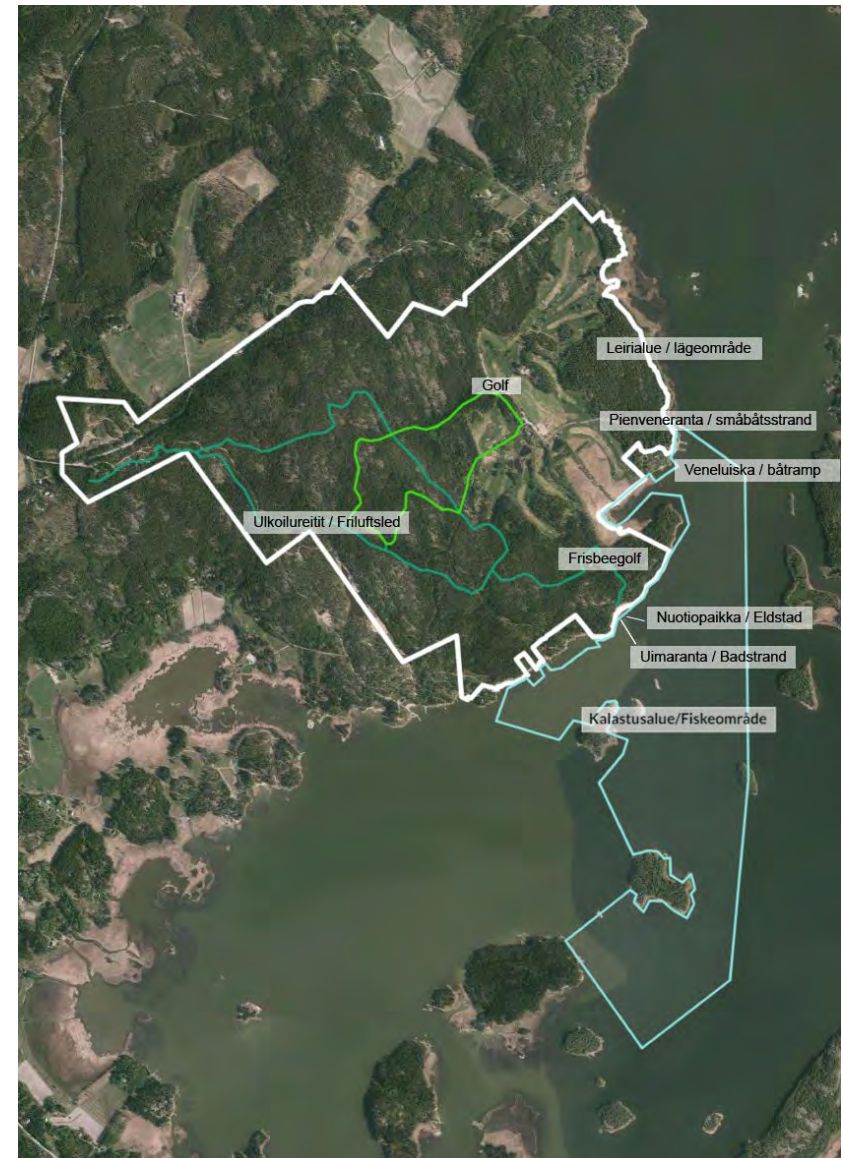
- Veneretki Porvoosta Virvikin satamaan
- Lauttayhteys Sarvisaloon

Saavutettavuus, opastus ja siisteys

- Opaste metsäpalonvaroituksen tarkastamiseen
- Mobiilisovellus lapsille
- Luontoinfotauluja, luontoaiheiset teemataulut, luontovihkonen lapsille
- Selkeät opasteet veneilyyn
- Roskien käsittely
- Leirialueen rannan kunto

Identiteetti ja imago

- Pallograniitti → identiteetti ja imago
- Alueen historian esille tuominen
- Yhteisöllisyyden lisääntyminen
- Hienot kalliot

Tehtävä 3
Ideointi 2/2

Mitä Virvikistä puuttuu?	• Vieraspaikat pienvenesatamasta, voisi olla ns. luonnonsatama tyyppinen, wc ja suihkutilat • Kanootit, sup, soutuvenevuokraus • Hormillinen tulisija • Partiolaisten ylläpitämä retkeilymaja, vuokrausta yhdistyksille, kaupungin tuki
Mikä saisi ihmiset tulemaan Virvikiin useammin?	• Riittävä palvelutarjonta: luontopalvelut, ruokapalvelut, leikkipaikat • Eräopas, kalaopas, yrittäjät • Luksustelttailu • Aktiivisempia informointi kaupungin toimesta • Toimiva tie, tietoisuus paikan olemassaolosta
Miltä Virvikissä näyttää tulevaisuudessa?	• Vanhalta ja kulumattomalta luonnolta • Mahdollisuus kehittää alueesta laadukas virkistysalue
Jos Virvikin kaltainen paikka perustettaisiin nyt puhtaalta pöydältä - millainen sen tulisi olla?	• Selkeästi reititetty ja opastettu. Seikkailupolkuja täynnä toimintaa upeassa luonnonympäristössä • Leirialue suunniteltaisiin nuorten kanssa yhdessä • Mallia Nuuksiosta • Luontoarvojen ja kaupallisuuden yhteensovitus onnistunut • Wc:t, opasteet, info • Golf olisi silloinkin hyvä ratkaisu
Mikä tekee Virvikistä juuri Virvikin?	• Virvikin jättiläinen • Luonto • Jättiläiset • Kaunis luonto • Merellisyys • Kokonaisuus ja eri toiminnot nykyisellään

Kaupungin sisäinen työpaja

Tavoitteet

Virvik on tulevaisuudessa (useasti esille tulleet korostettu):

Luonto, viheralueet, maisemat

- Virvik on merkittävä kohde lasten ja nuorten luontokasvatuksessa
- **Leirialue mahdollistaa kaupungin ja yhteistyökumppaneiden leiri- ja virkistystoiminnot ympärivuotisesti. Fasilitteetit kuntoon (yöpyminen, peseytyminen, ruoka)**
- Luontoarvot säilyvät, virkistys ja luonto sopivat yhteen, suojelualueet millä rajauksella?
- Paikka luonnonrauhan kokemiselle
- Luonto kehittämisen ja palveluiden keskiössä, luonnossa liikkuminen
- Alueen laajentaminen

Virkistyskäyttö, urheilu, harrastaminen

- Virvikin leiri- ja retkialue antaa mahdollisuuden toteuttaa toimintaa turvallisesti, luonnonmukaisesti ja mukavuuden huomioiden 24/7
- Onkiranta, kalastusalue, esteetön (on?)
- **Luontokasvatusta, seikkailutoimintaa, yhdistystoimintaa yms.**
- Porvoon paras suunnistusalue
- Virvik palvelee monia eri käyttäjä- ja ikäryhmiä
- Retkeilyalue, vesireitti
- Yöpymislaavu
- Maastopyöräreitti Porvoosta,
- Retkeilyalue jalkaisin, osin esteetön
- Luontopolun opasteet kunnossa, houkuttelevat ja ohjaavat reitille
- Fasilitteetit melojille, moottorittoman vesillä liikkumisen edistäminen
- Monipuolinen harrastaminen ohjattu sekä omatoiminen

Palvelut, fasilitteetit, tilat

- **Kahvilatoiminta "turvattu", paremmat kahvila- ja ravintolapalvelut**
- **Leiritoimintaa, luokkaretket, luontokoulu, myös muut ryhmät**
- **Vierasvenesatama + palvelut ja parkkipaikka**
- Täydennetään kaupungin palveluverkkoa ja paikkaa, katvealueita (esim, leirialue, koiraranta)
- Ympärivuotinen ulkoilualue / toiminta, kestävyys huomioidaan kaikessa
- Elinvoimainen yleinen ranta
- Yhteistyö yrittäjien kanssa

Saavutettavuus, liikenne, pysäköinti

- Kaikkien porvoolaisten hyödynnettävissä
- Turvallisesti saavutettava
- Pitkä matka asfalttitieltä golfkentälle, ilmaiset kaupunkipyörät siihen?
- **Monipuolinen uimaranta** (on?)
- **Vierasvenelaituri** (on?)
- **Pyöräreitti** (Virvik yhtenä kohteena, salmen ylitys?)
- Virvik on virkistys- ja luontokohde, joka palvelee sekä Porvoon keskeisiä alueita että kyliä: joukkoliikenteen kehittäminen, yhtenäinen kävely- ja pyöräilyreitti keskustasta
- Tien kunnossapito

Imago, alueen henki, tunnettavuus

- Virvik tunnetaan ja sinne osataan/voidaan mennä (huom. saavutettavuus). Virvikillä on hienot verkkosivut, joille löytää helposti
- Tunnettu yhtenä Porvoon luontokohteista
- **Markkinointi**
- Matkailukohde Porvoolle lisää näkyvyyttä luonto- ja saaristo kaupunkien kestävästi ja ...
- Tunnettu retkikohde, luontopuisto? Esim. Nuuksio
- Matkailu- ja tapahtumakeskus – loput ”vain” ulkoilua
- Retkeily, telttailu, patikointi, päiväretket (myös rattaat + pyörätuolilla)
- ”Hidas” luontokohde
- Porvoolaisille

Virvik ei ole tulevaisuudessa:

Luonto, viheralueet, maisemat

- Metsät ja kallioalueet kuluneet liiasta käyttöpaineesta
- Suuren massaturismin paikka
- Laajasti markkinoitua, luontokohteena mainostettu, Porvoolaisen laajempi kohderyhmä

Virkistyskäyttö, urheilu, harrastaminen

- Liian monen toiminnan/lajin/harrastusten sekamelskaa
- Liian rakennettu ”puuhapaikka”, luontokokemus itsessään arvokas, tarjoaa elämyksiä ja liikuntaa/ulkoilua
- Ei leveitä reittejä
- Ei moottorivälineiden vuokrausta/palveluita, moottorikelkat, vesijetit

Imago, alueen henki, tunnettavuus

- Kaupallinen massaturismikohde, joka ei huomioi luontoa tai paikallisuutta tai alueen arvoja / vetovoimatekijöitä
- Mielikuva yksityisestä tai vain golffareille varatusta alueesta

Yhteenveto

Vanhat porvoolaiset tietävät Virvikin, nuoret tai uudet asukkaat eivät ehkä niinkään. Alue on monelle porvoolaiselle tuntematon.

Virvik on lähellä, mutta onko se oikeasti lähellä ja saavutettavissa? Lähellä on itseasiassa sivussa ja kaukana. Lisäksi tien kunto on este.

Vesielementtiä voisi ajatella keskeisemmin osana kehittämistä, uimarannan ja venesataman kehittäminen toimivammaksi.

Virvikin verkkosivut ja maastossa sijaistavat opasteet tulee päivittää ajan tasalle ja kuntoon.

Virvikin jättiläisten hyödyntäminen esim. nimikilpailu tai muu tunnetuksi tekeminen. Virvikin pallokiven hyödyntäminen uniikkina seikkana.

Kahvilatoiminta ”turvattu”, toiveena paremmat kahvila- ja ravintolapalvelut.

Leiritoiminnan ja luontokasvatuksen edellytysten turvaaminen leirialuetta kehittämällä.

Virvik ei saisi olla yhden urheilulajin eksklusiivisena mielletty paikka.

Kuvaile Virvikiä yhdellä adektiivilla

34 responses

3.7. Lämmittelytehtävä, sanapilvi, asukastyöpaja.

Kuvaile Virvikiä yhdellä adektiivilla

28 responses

3.8. Lämmittelytehtävä, sanapilvi, kaupungin työpaja.

4. Konsepti

Virvikin kehittämisen tavoitteet

Tätä Virvik on tulevaisuudessa:

- Kaivattu ja pidetty luonto- ja virkistyskohde. Virvik tunnetaan yhtenä Porvoon luontokohteista.
- Paikka luonnonrauhan ja hiljaisuuden kokemiselle. Virvik on luonnonläheinen ja luonnon kauneuteen tukeutuva.
- On saavutettava ja löydettävissä turvallisesti. Huomioi myös esteettömyyden näkökulmat.
- Ympärivuotinen
- Erilaisten käyttäjäryhmien paikka. Tukee nykyistä paremmin mm. lasten ja nuorten tarpeita.
- Turvaa leiritoiminnan ja luontokasvatuksen edellytykset
- Paremmin opastettu ja viestitty

Tätä Virvik ei ole tulevaisuudessa:

- Vain harvojen ja valittujen paikka, eikä myöskään massaturismikohde
- Vain yhden lajin alue, eikä myöskään liian monen toiminnan sekamelska
- Ylikaupallinen elämyspuisto
- Täyteen rakennettu ja kärsii liiasta käyttöpaineesta

Virkistykseen ja luonnonsuojelun yhteensovittamisen malli

- Luonnon huomiointi kiinteä osa kaikkia kehityssuunnitelman osa-alueita – ei vain irrallinen ”päälleliimattu” yksikkö
- Brändättävät arvot tukevat luonnon omien arvojen säilymistä
- Tunnistetaan luonnon monimuotoisuus sen eri tasoilla lajeista luontotyypeihin, ja huomioidaan kulumisherkyys ja virkistystoiminnan aiheuttamat riskit palvelu kerrallaan
- Alueen luonnonarvoista herkimpiä ja tärkeimpiä ovat kulumisherkit kallioiden, suoalueiden ja metsälinnusto, joiden säilyminen taataan uusien palveluiden sijoittelulla etäämmäs ja ekologisesti kestäväillä toteutustavoilla (mm. jätehuolto)
- Sulkeutuneen metsän ja kallioiden luontoarvoja ja lajien elinmahdollisuuksia tuetaan riittävällä suojelualueella (luonnonsuojelualueen perustaminen) ja selkeällä viestinnällä käyttäjille (mm. polkujen opasteet)
- Valaistuksen lisäämistä ulkoilureitin varrelle ei suositella.
- Luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppikohteiden rajaamista ja suojelua edistetään ELY-keskuksen kanssa
- Kaikkiaan avainasemassa virkistystoiminnan riskien tunnistaminen ja selkeä viestintä käyttäjille

Argumentit, jotka painottavat luontonäkökulmaa:

- Laaja yhtenäinen metsäalue
- Tunnetaan kauniista luonnosta
- Hiljaisuus ja hitaus läsnä alueella jo nyt
- Saavutettava luonnon ehdoilla
- Ei saa olla liian elämyspuisto
- Luonnonsuojelualuepotentiaali
- Arvokas linnusto

Argumentit, jotka painottavat virkistysnäkökulmaa:

- Luontoarvot mahdollistavat monipuolisen virkistystoiminnan
- Mahdollisuus ympärivuotiseen virkistyskäyttöön
- Alueellisesti tärkeä virkistysalue jo nyt
- Tavoite nostaa palvelutasoa

Paikan henki

Paikan henki

- Rauhallinen, salainen, kaivattu, satumainen
- Luonnonmukainen
- Erilaista tekemistä
- Merellinen kohde, johon pääsee myös maitse

Virvikin 100 salaisuutta

"kun haluatte virkistäytyä, kuiskatkaa Virvik"

Virvikin 100 salaisuutta(/seikkailua)

- Jokaisella on oma lempijuttu
- Virvikissä on lukuisia pieniä paikkoja virkistyä
- Hiljaisuus lisää hyvinvointia, kuiskitaan eikä huudeta, vähennetään moottoreiden ääniä
- Hidas luonto – kirkas mieli
- Porvoolaisten salattu helmi
- Pysähdyspaikka retkellä, matkalla, elämässä

Uniikit Virvikin ominaisuudet

Uniikit Virvikin ominaisuudet

- Ainutlaatuinen hiljaisuus
- Virvikin jättiläinen
- Virvikin pallokivi - taianomaisuus

Kehittämistavoitteita

Kehittämistavoitteita

- Kaivattu ja pidetty luonto- ja virkistyskohde
- Paikka luonnonrauhan ja hiljaisuuden kokemiselle.
- Erilaisten käyttäjäryhmien paikka
- On saavutettava ja löydettävissä turvallisesti. Huomioi myös esteettömyyden näkökulmat
- Ympäri vuotinen
- Tukee paremmin mm. lasten ja nuorten tarpeita
- Turvaa leiritoiminnan ja luontokasvatuksen edellytykset

Kohderyhmätarpeita

Kohderyhmätarpeita

- Luonnossa liikkuminen ja virkistäytyminen
- Uinti, rantaelämä ja sauna
- Urheilu- ja liikuntamahdollisuudet
- Paremmat kahvila- ja ravintolapalvelut

Palveluita ja toimintoja

Palveluita ja toimintoja

- Luontopolku
- Leirialue
- Urheiluharrastuspaikkoja
- Uimaranta
- Venesatama
- Golf-keskuksen palvelut

Luontoarvoja

Luontoarvoja

- Alueen luonnonmukaisuutta arvostetaan
- Salaisia paikkoja kuten metsiä ja kallioita
- Virvikin Jättiläinen
- Merellisyys, näköalat ja kalliot
- Rauhallisuus ja ainutlaatuinen hiljaisuus

5. Kehityskuva

Yleisesti kehityskuvasta

Vuorovaikutustustyöskentelyn ja nykytilan analyysin pohjalta on laadittu Virvikin kehittämissuunnitelma. Suunnitelman tavoitteena on kehittää Virvikistä yksi Porvoon tunnetuista virkistyskohteista, jossa kiinnitetään erityistä huomiota virkistyskäytön ja luonnonsuojelun yhteensovittamiseen luonnon näkökulmaa painottaen. Virvikin henki, paikan erityinen rauhallisuus ja hiljaisuus, toimii ohjaavana teemana alueen kehittämisessä.

Kehittämissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet on valittu niin, että Virvik kehittyy yhtenä Porvoon vapaa-ajan virkistysalueena ja tulee tunnetuksi porvoolaisten keskuudessa, kuitenkin säilyttäen alueelle ominaisen hiljaisuuden luontoarvoja vaalien. Kaikissa toimenpide-ehdotuksissa on huomioitu luonnonsuojelun ja virkistysyhteensovittaminen, mikä on kehityskuvan keskeinen tavoite. Aluetta kehitetään luonnonsuojelun ehdoilla. Toimenpiteiden valinnassa on pyritty välttämään alueen ylikuormitusta ja tarpeetonta ja mahdollisesti haitallista ylikehittämistä.

Toimenpiteet on muodostettu porvoolaisten, alueen asukkaiden, käyttäjien sekä kaupungin vapaa-aikapalveluiden ja kaupunkikehityksen kanssa käydyn vuorovaikutusprosessin pohjalta. Valitut toimenpiteet tukevat Virvikin kehittämistä luonnonsuojelun arvoja vaalien ja alueen erityisyyden säilyttäen. Luonnonsuojelun näkökulma tulee aina tarkastella ja huomioida kaikkien toteutuvien toimenpiteiden kohdalla.

Saavutettavuus ja tunnettuus

Virvik on yksi Porvoon tunnetuista virkistysalueista. Alueella on oma brändi, joka tukee luontoarvojen säilymistä ja hyödyntää alueen erityispiirteitä, kuten hiljaisuus, pallograniitti ja Virvikin jättiläinen. Alueesta saadaan helposti tietoa Virvikin nettisivuilta, ja kaupungin eri kanavilla välitetään tietoa alueesta ja

siellä vierailemisesta. Hiljaisuuden ja luontoarvojen hyödyntäminen brändi- ja tiedonvälitystyössä voi edistää luontoarvojen vaalimisen toteutumista.

Virvikin saavutettavuus paranee. Saapuminen alueelle on mahdollista niin omin kulkuneuvoin kuin julkisen liikenteen avulla. Kävely- ja pyöräily-yhteydet Porvoon keskustasta Virvikiin sekä saapuminen vesiteitse on helppoa ja turvallista. Alueelle kannustetaan saapumaan hiljaisilla, moottorittomilla, kulkuvälineillä, mikä tukee alueen brändiä ja luontoarvoja. Alueella on myös esteettömiä palveluita, kuten esteettömiä kuivakäymälöitä ja osa luontopolkua. Uusi opastus alueella helpottaa alueella liikkumista. Opasteisiin voidaan integroida luontokasvatuksen näkökulma.

Luonnossa virkistäytyminen

Virvikiin tullaan virkistäytymään ja viihtymään. Satumainen luonto tarjoaa puitteet monipuoliseen virkistäytymiseen. Luonnossa virkistäytymiseen on hyvät peruspalvelut kuten käymälät, jätehuolto ja vesipisteet. Luontokasvatus on keskeinen osa Virvikissä tapahtuvaa toimintaa. Erityisesti lasten ja nuorten luontokasvatus otetaan huomioon alueen kehittämisessä. Leiri- ja retkialueen toiminta turvataan luomalla hyvät puitteet leirien ja muun nuorisotoiminnan järjestämiseen.

Alueelle muodostetaan luonnonsuojelualue, jotta virkistyskäytön kasvaminen alueella ei uhkaa luontoarvoja. Luonnonsuojelusta lisää kohdassa Luonnonsuojelu.

Palvelut

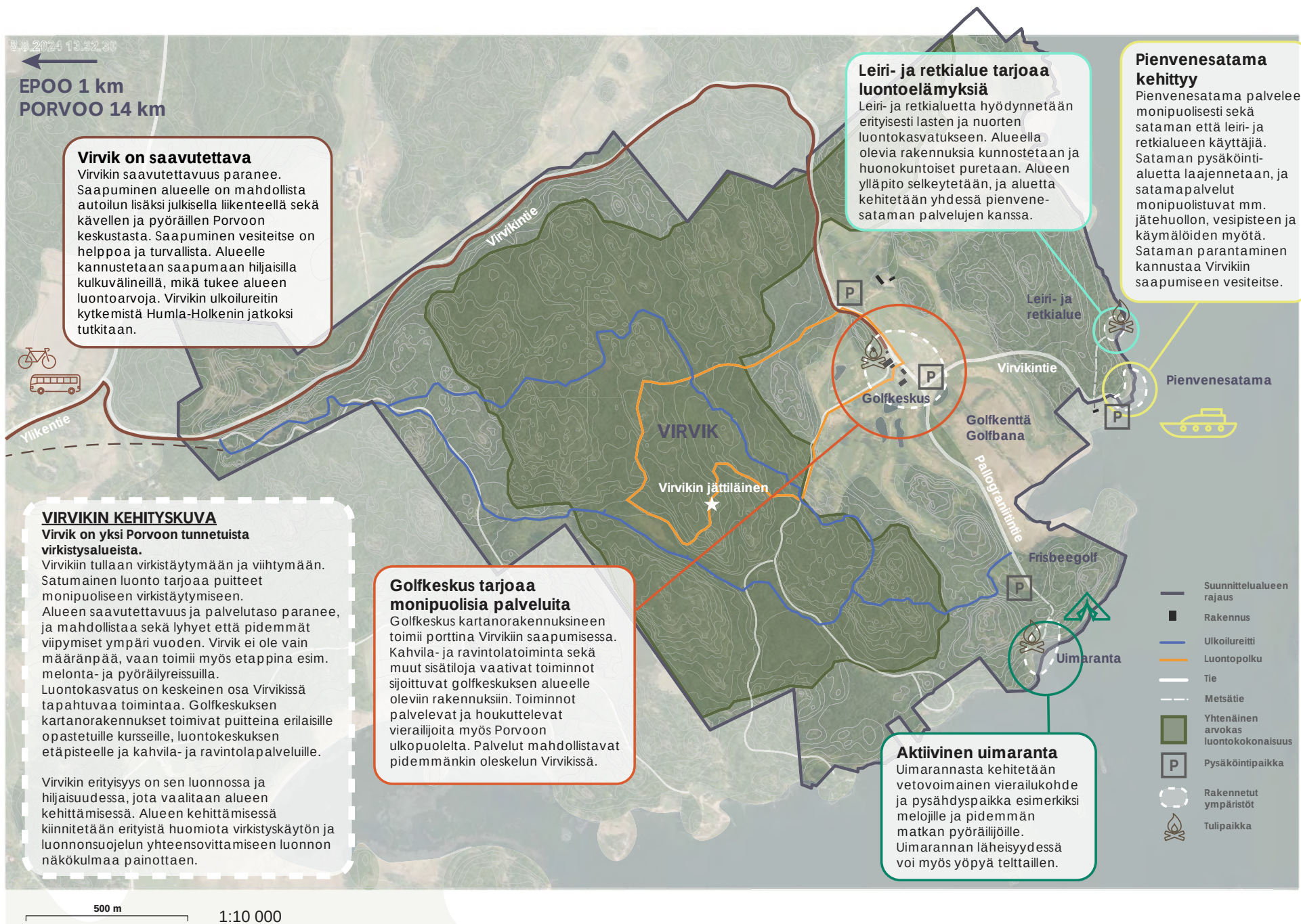
Virvik tarjoaa monipuolisesti virkistys ja vapaa-ajan palveluita. Alueella retkeily ja yöpyminen helpottuu uuden laavun myötä. Golfkeskukseen sijoittuva kahvila- ja ravintolatoiminta palvelee ja houkuttelee kävijöitä myös Porvoon ulkopuolelta. Tyhjiään olevat rakennukset

otetaan käyttöön esimerkiksi mahdollistamaan luontokasvatuksen etäpiste, taidegalleria ja erilaisia luontotapahtumia tai -kurseja. Uusi rakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, kuten golfkeskuksen alueelle, uimarannalle, pienvenesatamaan ja leiri- ja retkialueelle.

Uimarannan palvelutaso paranee ja mahdollistaa esimerkiksi saapumisen Virvikiin meloen. Uimarannalta löytyy vuokrausmahdollisuus erilaisille moottorittomille vesiaktiviteeteille.

Pienvenesatama palvelee monipuolisesti sekä sataman että leiri- ja retkialueen käyttäjiä. Sataman pysäköintialuetta laajennetaan, ja palvelut monipuolistuvat mm. jätehuollon ja käymälöiden myötä.

Leiri- ja retkialue mahdollistaa kaupungin ja yhteistyökumppaneiden ympärivuotiset leiri- ja virkistystoiminnot. Tavoitteena on kehittää leiri- ja retkialuetta käyttäjien tarpeiden mukaisesti. Alueen vanhat huonokuntoiset rakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan esimerkiksi uusi saunarakennus ja keittiö kunnostetaan. Alueen uimisolosuhteita parannetaan. Erityisesti Lapset ja nuoret otetaan huomioon aluetta kehitettäessä. Metsä toimii ympäristönä leikille ja oppimiselle. Leiri- ja retkialueen ylläpitovastuun tulee olla selkeä, jotta alue säilyy hyvässä kunnossa. Alueella rakentaminen ei ole ristiriidassa alueen luontoarvojen kanssa.

Luonnonsuojelu

Luonnonsuojelu kehityskuvassa

Miten luonto näkyy kehityssuunnitelman kehityskuvassa ja esitetyissä toimenpiteissä käytännössä?

Pääperiaate: Luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö eivät sulje toisiaan pois automaattisesti, mutta herkimmät alueet jätetään virkistyskäytön ulkopuolelle ja herkimpien luontoarvojen säilyminen taataan varovaisuusperiaatteella. Lisäksi luonto huomioidaan brändättävien arvojen valinnassa (mm. hiljaisuus) ja luonnonsuojelun näkökulma huomioidaan kaikissa toimenpiteissä ja niiden vaikutuksia arvioidaan ja mahdollisia haittoja pyritään välttämään suunnitteluratkaisuilla.

Luontoa tukevat arvot/asiat

Luonto edellä –argumentti

- Nykyiset luontoarvot (kalliot, suoalueet, linnusto, isot vanhat lehtipuut)
- Halu lisätä luontokasvatusta alueen avulla

Hiljaisuus

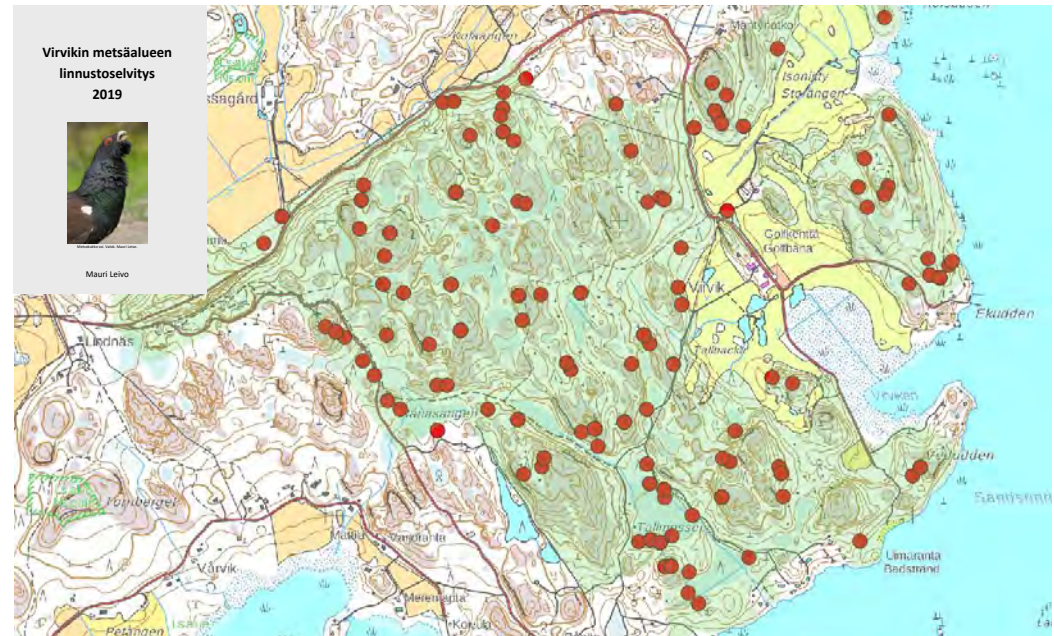
- Metso herkkä ihmishäiriölle varsinkin soidinaikaan
- Hyvä arvo kaikkiaan luonnonle, koska nyt tähdätään ympärivuotiseen käyttöön

Hitaus ja melun vähyys

- Alhaiset nopeusrajoitukset ja teiden päällystämättömyys
- Kävijät kokevat olevansa osa hidasta ja hiljaista luontoa
- Parempi kaiken elämistön kannalta

"Ei liian elämyspuisto"

- Kävijämäärä ei uhkaa luonnon kantokykyä (linkitty myös edellisiin)

5.1. Suojelun kannalta tärkeiden lintulajien reviirit (punaiset täplät) Virvikin linnustoselvitysalueella (kartta Virvikin metsäalueen linnustoselvitys 2019)

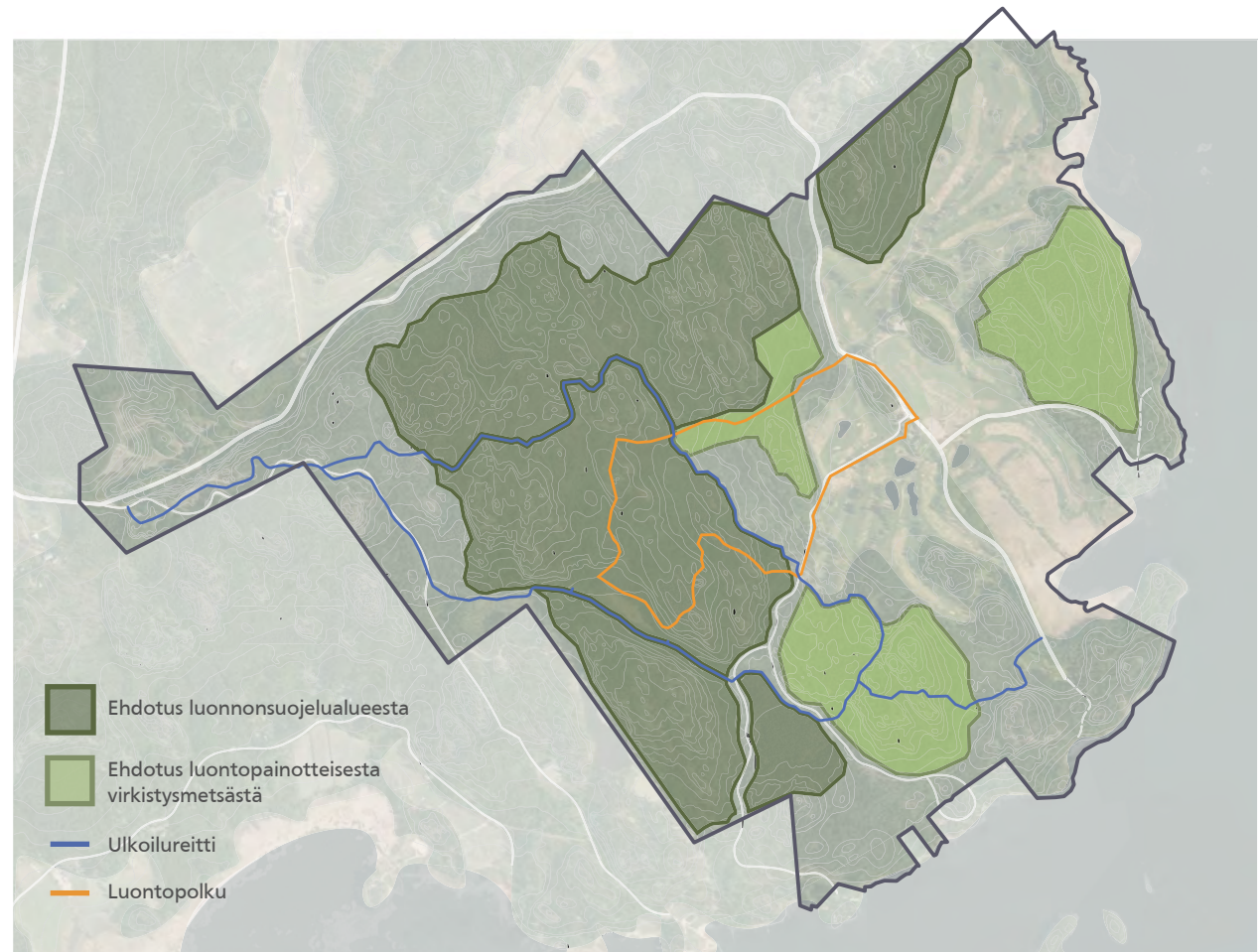
5.2. Virvikin
linnustoselvitysalue (kartta
Virvikin metsäalueen
linnustoselvitys 2019)

Luonnonsuojelukokonaisuus

Virvikin metsät muodostavat laajan yhtenäisen luontokokonaisuuden, jonka keskeiset, arvokkaimmat osat ehdotetaan rajattavan luonnonsuojelualueeksi. Luonnonsuojelualueen perustamista ehdotetaan, jotta nykyisin tunnetut herkäät ja tärkeimmät luontoarvot eivät vaarannu kävijämäärän kasvun vuoksi. Alueen metsiin ei nykyisellään kohdistu metsätalouspaineita tai muuta vastaavaa, mutta usein virkistyskäytön alueita kasvatetaan ”pala kerrallaan”, ja vaarana on erilaisten aktiviteettien levittyminen vähitellen myös yhtenäisen metsän sisäosiin. Pysyvällä luonnonsuojelulla estetään alueen luonnon mahdollinen vähittäinen heikentyminen, ja säilytetään esimerkiksi metsolle välttämätöntä häiriötöntä elinaluetta. Luontoarvot ovat pohja alueen virkistysarvoille, ja näin voidaan edesauttaa niiden säilymistä myös tulevaisuudessa.

Yhtenäisen arvokkaan luontokokonaisuuden säilyttämiseksi alueelle ehdotetaan suojelualueiden lisäksi luontopainotteisia virkistysmetsiä. Näiden alueiden virkistyskäytössä on huomioitava, että puuston on säilyttävä nykyisen kaltaisena. Tämä on erityisen tärkeää mm. uhanalaisen töyhtötiaisen ja metson elinmahdollisuuksille. Myös metsäpohjan kulumisen alueilla on minimoitava. Alueet ovat kaupungin omistuksessa, joten edellä mainitut luontoarvot voidaan huomioida metsänhoidossa, mutta pienimittakaavainen virkistyskehittäminen (esim. laavun rakentaminen) on mahdollista.

Olemassa olevat ulkoilureitit ja tiet on jätetty luonnonsuojelualuearajausehdotuksen ulkopuolelle, jotta niiden ylläpito ja hoito on mahdollista. Luontopolut kulkevat ehdotetun suojelualueen sisällä. Reunavaikutuksen lieventämistä on syytä harkita kaikissa reittejä koskeissa toimenpiteissä. Ulkoilureitit kulkevat kaupungin omistamalla maalla, ja kaupunki vastaa niiden ylläpidosta, joten vaikutukset luontoon voidaan ottaa huomioon. Reittejä ei esimerkiksi tulisi jatkossakaan valaista, jotta vältetään turhalta luonnon häiritsemistä.

Kuva 5.3. Luonnonsuojelualueen rajausehdotus.

Suojelualueella kävely on myös itsessään arvo kävijöille ja rajaa haitallista käyttäytymistä (mm. roskaaminen). Virvikissä suositellaan tehtäväksi tarkempia luonto- ja lajistokartoituksia uhanalaisen ja harvinaisen laiston paikantamiseksi. On todennäköistä, että alueella elää useita uhanalaisia lajeja. Esimerkiksi korpipainanteiden lahopuut ovat tärkeitä uhanalaisille sammallajeille. Kartoitusten tuloksista kannattaa myös viestiä, sillä se lisää myös virkistyskäyttäjien kokemusta alueen arvokkuudesta.

Luonnonsuojelulain mukaiset kohteet

Virvikissä on kaksi luontotyyppikohdetta, tervaleppämetsiä, jotka saattavat hyvin todennäköisesti olla luonnonsuojelulain 64 § mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Suojellun luontotyyppin luonnontilaista tai luonnontilaiseen verrattavaa esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun ELY-keskus on tehnyt päätöksen luontotyyppin esiintymän rajoista ja antanut sen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. ELY on jo kuullut kohteista, ja ilmeisesti molemmat täyttävät heidän mielestään kriteerit.

Alustavat oheisella kartalla (Kuva 5.5.) näkyvät rajaukset ovat Mauri Leivon tekemiä ja lähinnä suuntaa antavia.

Alueisiin ei näytä kohdistuvan käyttöpaineita, koska kohteiden väliin sijoittuvaa tietä ei haluta päällystää tmv. Alueen luontoarvojen säilyttämiseksi nämä olisi kuitenkin rajattava ja suojeltava.

Kuva 5.4. Tervaleppämetsää Ekuddenintien läheisyydestä (oikealla)

Kuva 5.5. Tervaleppämetsät maastokartalla. (Alla)

Muut toiminnot suojelualueella

Luonnonsuojelualuetta perustettaessa sen rauhoitusmääräyksissä määritellään minkälaiset toiminnot ovat luonnonsuojelualueella mahdollisia. Alueella voi erikseen mainittuna olla sallittua esim. suunnistus tai metsästys. Alueen kehittämisen yhtenä periaatteena on ollut, että suunnistustoiminta voi edelleen jatkua alueella. Tavoitteena on yhteensovittaa jatkossakin suunnistus ja luonnonsuojelu. Luonnonsuojelupäätökseen voidaan kirjata esimerkiksi, että suunnistaminen, suunnistusreittien ylläpito, lähtöpaikka, maali ja rastit voivat olla luonnonsuojelualueen sisällä. Kilpailukeskuksen tapahtumapaikkaa ei voida sijoittaa luonnonsuojelualueen sisälle.

Alueella on ollut metsästystoimintaa (metsästysseuran aluevuokra) ja tähän tulee ottaa kantaa suojelupäätöksessä.

Kuva 5.6. Ekuddenin metsä.

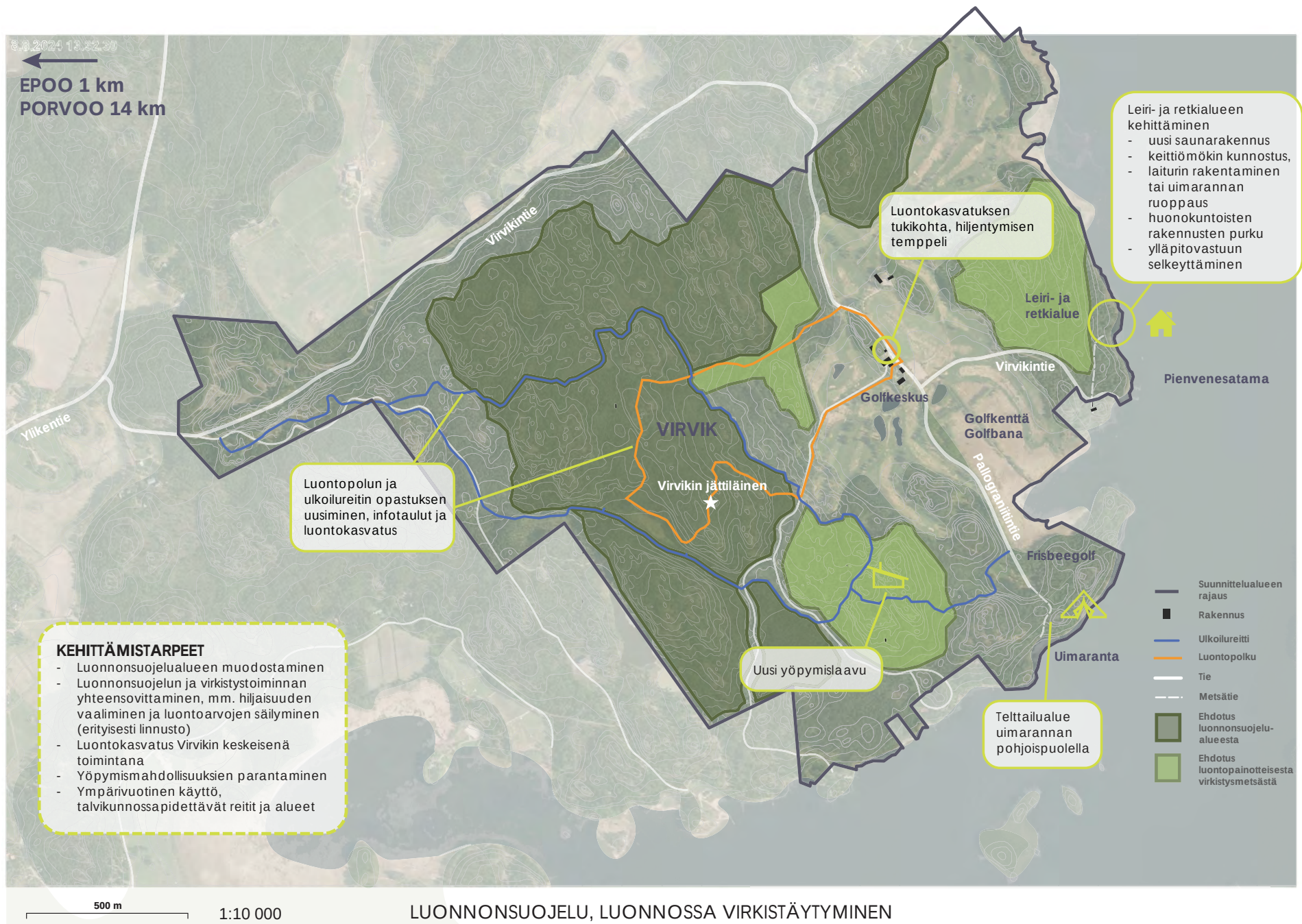

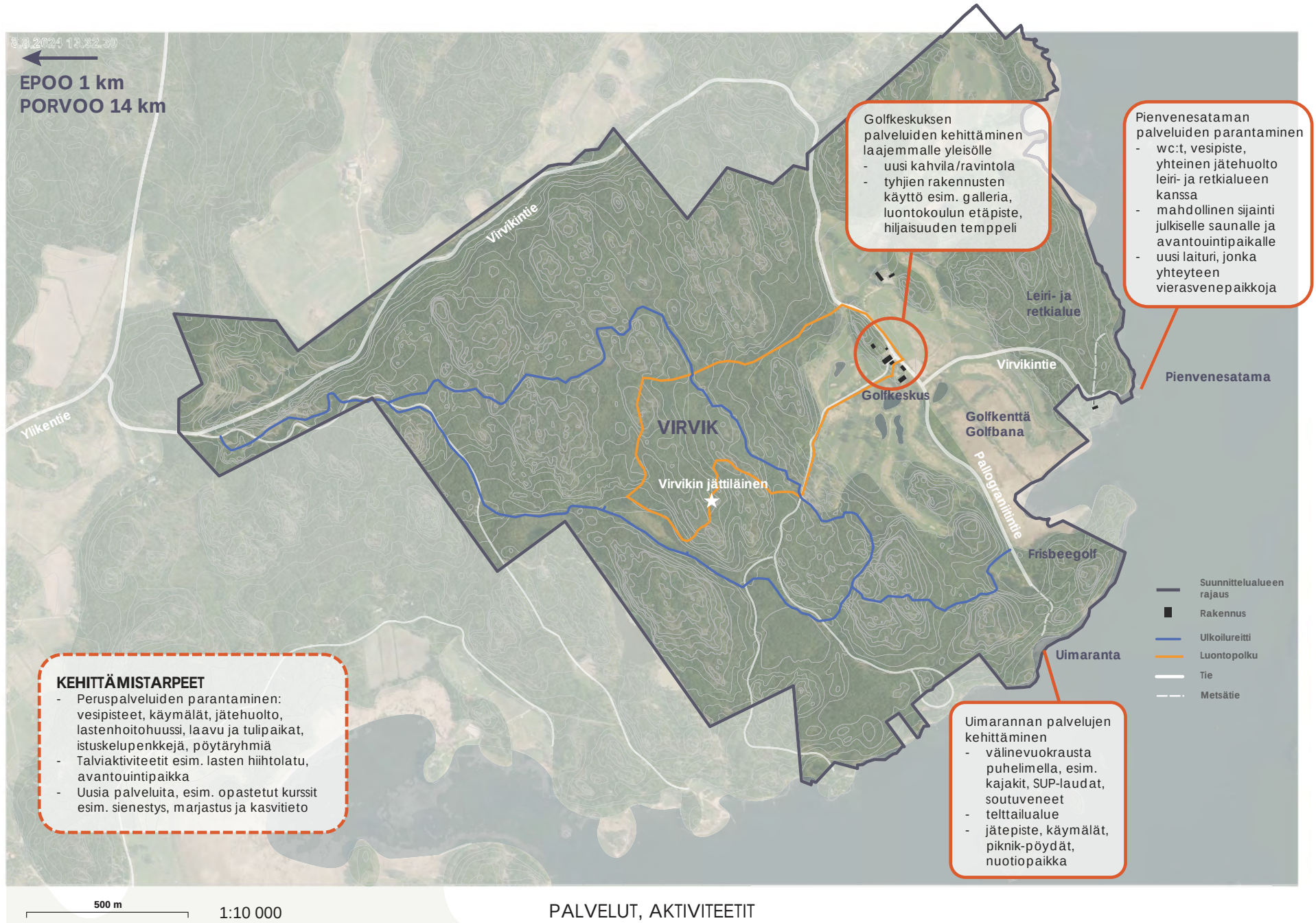
Kehittämistarpeet ja -toimenpiteet

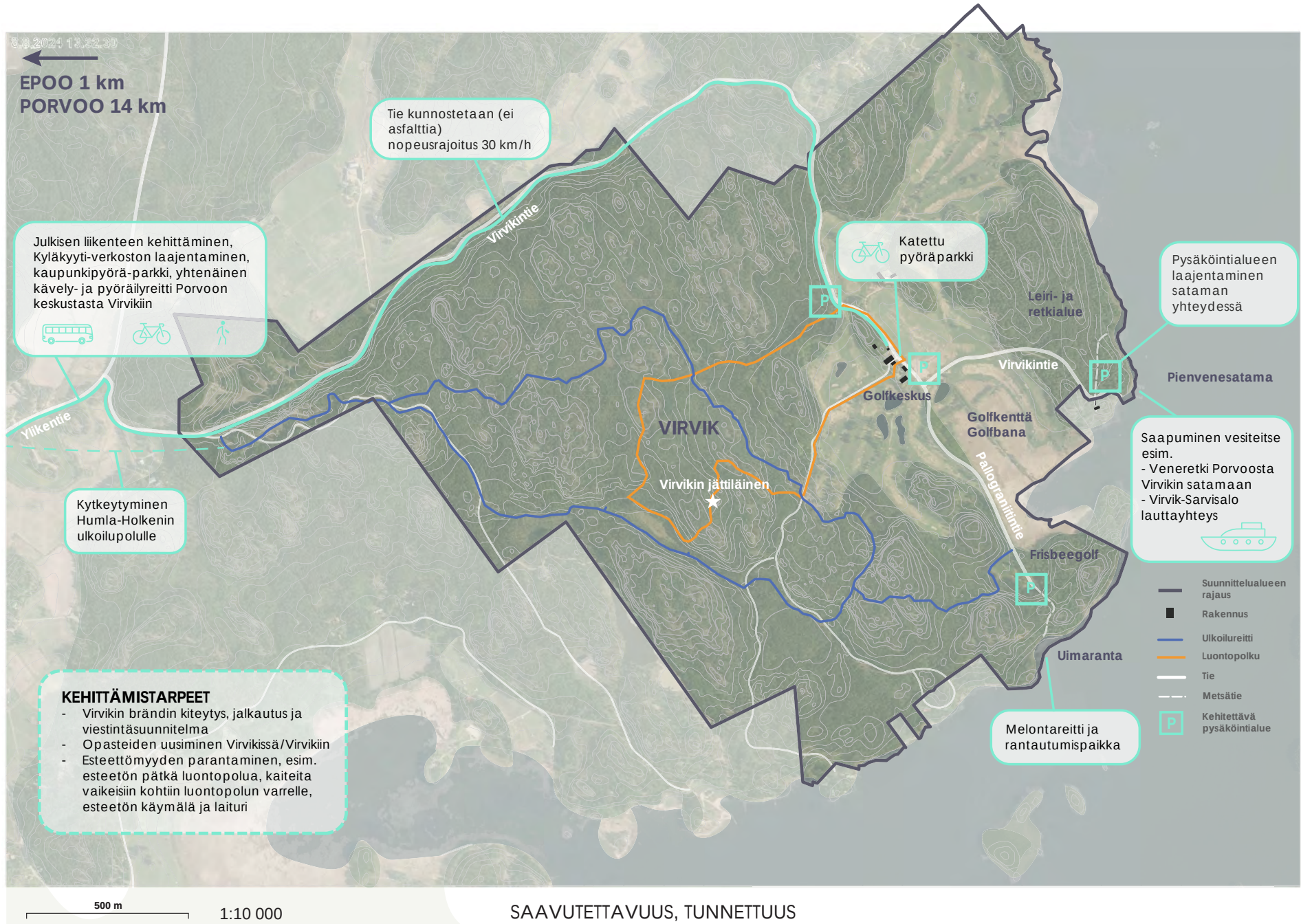
Kehittämistarve	Yleiskuvaus ja tavoitetila	Käytännön toimenpiteet	Luonnonsuojelun ja virkistystoiminnan yhteensovituksen näkökulmat	Toimenpiteen tärkeys (1-3, 3= tärkein)	Vastuutaho: kaupunki/ yksityinen
SAAVUTETTAVUUS, TUNNETTUUS Brändin kiteytys, jalkautus ja viestintäsunnitelma	Luodaan Virvikille oma brändi, ja lisätään sen tunnettuutta Porvoossa. Brändin keskeisenä sisältönä on hiljaisuus. Jalkautuksessa ja viestinnässä huomioidaan mm. opasteet Porvoosta Virviin, luontoreittien tarinallistaminen, sata salaisuutta, maaginen reitti tms., logo Virvikille. Visuaalisessa ilmeessä voidaan hyödyntää esimerkiksi Virvikin jättiläistä ja palgraniittia.	Virvikin nettisivujen päivitys, Virvikille oma logo, mainostaminen Porvoon kaupungin alustoilla. Opastussunnitelma.	Luonnonsuojelun näkökulma osana brändiä: hiljaisuus, rauhallisuus, moottoriton liikkuminen	3	Kaupunki
Pyöräilyn ja kävelyn reittien kehittäminen Virvikin ja Porvoon välillä.	Kehitetään yhtenäinen kävely- ja pyöräilyreitti Porvoon keskustasta Virviin. Reitillä oleellista selkeä jatkuvuus sekä hyvä opastus. Katettu pyöräparkki (2 katosta, murskealustat, paikat noin 12 pyörälle).	Reitti-/liikennesuunnitelma. Opastussuunnitelma. Pyöräparkin rakentaminen.	Vähentää painetta autoliikenteen lisääntymiseen alueella.	3	Kaupunki
Julkisen liikenteen kehittäminen	Tutkitaan mahdollisuus laajentaa kyläkytti- aluetta. Bussipysäkin yhteyteen kaupunki(retki)pyöriä.	Julkisen liikenteen reittien kehittäminen Virviin. Kaupunkipyöräasemaverkoston kehittäminen kantakaupungin ulkopuolelle.	Vähentää painetta autoliikenteen lisääntymiseen alueella.	1 tai 2	Kaupunki/ Yksityinen
Esteettömyyden parantaminen	Virvikin esteettömiä palveluita kehitetään, siten että alueelta löytyy estettömät peruspalvelut, kuten esteettömät wc:t ja osa luontopolkua parannetaan esteettömäksi. Esteetön laiturikalastukseen ja uimiseen. Kaiteita hankalakulkuisiin paikkoihin luontopolun varrelle.	Esteettömien palvelujen ja rakenteiden suunnittelu ja toteuttaminen.	Rakenteiden sijoittamisessa huomioidaan luonnonsuojelualue ja sen asettamat reunaehdot.	3	Kaupunki
Virvikintien kunnon parantaminen	Kunnostuksen tavoitteena on toisaalta tehdä saapuminen Virvikivien helpommaksi ja sujuvammaksi ja toisaalta tukea alueen hiljaisuuden teemaa. Kunnostustoimenpiteet valitaan siten, että niillä tuetaan alueen hiljaisuuden tavoitetta, pienennetään ajonopeuksia, vähennetään pölyämistä ja tehdään liikenteestä turvallisempaa niin ihmisille kuin eläimille. Osa tiestä on nykyisellään asfaltoitu ja osa on soratietä. Asfaltoidut osat ovat vaihtelevassa kunnossa, osa erittäin hyvässä ja osa huonommassa kunnossa. Pakoin asfalttia on vain noin puolet ajoradan leveydestä. Asfalttikerros näyttää hyvin ohuelta. Tietä ei kuitenkaan näytä olevan pahoja rakennevaurioita. Virvikintielle suositellaan tehtäväksi kuntokartoitus ja sen pohjalta valitaan kunnostustapa (asfaltti tai asfaltti+sora).	Lisätään nopeusrajoitus 30 km/h. VE1 Huonokuntoiset asfalttiosuudet uusitaan (uusi kantavakerros ja uusi asfaltti). Soraosuudet ajetaan muutoon ja asfaltoidaan (jos kuntokartoitus osoittaa, että ei tarvita uusia rakennekerroksia). VE2 Huonokuntoiset asfalttiosuudet uusitaan (uusi kantavakerros ja uusi asfaltti). Osuuksilla, joilla vain osalla ajoradasta asfalttia, asfaltti kuoritaan ja muutetaan soratieksi. Nykyiset soraosuudet ajetaan muutoon ja kunnostetaan soratienä.	Kuoppien poisto vähentää ajoliikenteen melua ja pölyämistä. Kapeahko (sora)tie itsessään hillitsee ajonopeuksia. 30 km/h nopeusrajoituksella lasketaan tehokkaasti melutasoa ja tuetaan näin hiljaisuuden ja hitauden brändiä. Hitaammat ajonopeudet ovat myös eläimille turvallisempia.	3	Yksityinen
Pienvenesataman ja leiri- ja retkialueen pysäköintijärjestelyiden parantaminen	Kehitetään pienvenesataman ja leiri- ja retkialueen pysäköintipaikkoja. Lisätään pysäköintipaikkoja pienvenesatamaan, koska autopaikkoja on jo nykyisin venepaikkoihin nähden liian vähän. Pysäköinti kehitetään yhdessä leiri- ja retkialueen kehittämisen kanssa. Palvelee molempia, pitää huomioida molempien alueiden tarpeet.	Pienvenesataman pysäköintialueen laajennuksen suunnittelu ja toteutus esim. purettavan lossittuvan paikalle (n. 10 ap). Sorapintainen, kuivatus kaadoilla ja avo-ojilla.	Pysäköinnin keskittäminen paikkoihin, joissa on jo liikennettä ja laajojen alueiden säästäminen ilman liikenteen tuomia häiriöitä turvaa luonnonsuojelullisia arvoja.	3	Kaupunki
Luontopolun pysäköintijärjestelyiden parantaminen	Kehitetään luontopolun ja ulkoilureitin pysäköintiä.	Luontopolun alkupäässä mahdollisuus tutkia pienimuotoista pysäköintialuetta polun käyttäjille. Sorapintainen, n. 5 autopaikkaa ja opaste.	Pysäköinnin keskittäminen paikkoihin, joissa on jo liikennettä ja laajojen alueiden säästäminen ilman liikenteen tuomia häiriöitä turvaa luonnonsuojelullisia arvoja.	1	Kaupunki
Pysäköintijärjestelyiden parantaminen Golfkentän ympäristössä	Tavoitteena on mahdollistaa alueen monipuolinen käyttö, mutta tukea enemmän liikkumista ilman moottoria. Kehitetään pysäköintipaikkoja nykyisillä paikoilla Virvikin kartanon alueella. Tutkitaan onko Golfkentän pysäköintijärjestely riittävät myös tulevaisuuden toiminnoille ja tarkoituksenmukaisesti järjestelyt.	Tutkitaan Golfkentän pysäköintijärjestelyiden riittävyyttä ja nykyistä järjestelyä.	Pysäköinnin keskittäminen paikkoihin, joissa on jo liikennettä ja laajojen alueiden säästäminen ilman liikenteen tuomia häiriöitä turvaa luonnonsuojelullisia arvoja.	1	Kaupunki/ Yksityinen
Uimarantaa palvelevien pysäköintijärjestelyiden parantaminen	Tavoitteena on mahdollistaa alueen monipuolinen käyttö, mutta tukea enemmän liikkumista ilman moottoria. Kehitetään pysäköintipaikkoja . Tutkitaan onko uimarannan pysäköintijärjestely riittävät myös tulevaisuuden toiminnoille ja tarkoituksenmukaisesti järjestelyt.	Tutkitaan uimarantaa palvelevan pysäköintialueen riittävyyttä ja nykyistä järjestelyä. Esim. pysäköintipaikkojen osoittaminen ja järjestäminen matalalla kaiteella.	Pysäköinnin keskittäminen paikkoihin, joissa on jo liikennettä ja laajojen alueiden säästäminen ilman liikenteen tuomia häiriöitä turvaa luonnonsuojelullisia arvoja.	1	Kaupunki
Uudet saapumistavat ja -reitit	Kehitetään ja tuetaan uusia tapoja saapua Virviin (muuten kuin omalla autolla) huomioiden myös reittien jatkuminen siten, että Virvik ei ole vain määränpää ja umpikuja. Erittäin mahdollistetaan liikkuminen ilman moottoria.	Epoo-Virvik-ulkoliureitin kehittäminen. Kanoottiranta uimarannalle (merkitty alue, opaste ja kiinnityslenkkejä) ja melojien palveluiden kehittäminen. Lauttayhteys pyöräilijöille Virvikin ja Sarvisalon välille.	Vähentää painetta autoliikenteen lisääntymiseen alueella. Kannustaa hiljaisten kulkumuotojen käyttämiseen alueelle saapussa.	3	Kaupunki/ Yksityinen

Kehittämistarve	Yleiskuvaus ja tavoitetila	Käytännön toimenpiteet	Luonnonsuojelun ja virkistystoiminnan yhteensovituksen näkökulmat	Toimenpiteen tärkeys (1-3, 3= tärkein)	Vastuutaho: kaupunki/ yksityinen
LUONNONSUOJELU JA LUONNOSSA VIRKISTÄYTYMINEN					
Luonnonsuojelun parantaminen	Perustetaan alueelle luonnonsuojelualue. Ehdotus luonnonsuojelualueen rajauksen laajentamiseen, jotta virkistyskäytön kasvaminen alueella ei uhkaa luontoarvoja. Jätetään herkimmat alueet virkistyskäyttöpäveluiden ulkopuolelle ulkopuolelle. Suunnistus alueella säilyy.	Luonnonsuojelualueen perustaminen. Suojelupäätökseen tarkoituksenmukaiset kirjatukset koskien esimerkiksi ulkoilureittien kunnostusta ja ylläpitoa.	Luodaan yhtenäinen suojelualue, jotta reunavyöhykkeitä muodostuu mahdollisimman vähän. Ei kiintorasteja suunnistukselle, ettei synny leveitä uusia polkuja.	3	Kaupunki
Luontokasvatus Virvikin keskeisenä toimintana	Leiri- ja retkialueen toiminta turvataan kunnostamalla ja uudisrakentamalla hyvät fasilitteetit leirien ja muun nuorisotoiminnan järjestämiseen. Myös muun alueen opastusta, reittejä ja toimintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa huomioidaan erityisesti nuoret ja lapset. Virvik voi toimia myös luontokoulun tukikohtana.	Leiri- ja retkialueen purettavien ja uusien rakennusten suunnittelu ja toteutus.	Luontokasvatus lisää luonnon arvostusta, mikä heijastuu yksilön toimintaan.	3	Kaupunki
Hiljaisuuden säilyttäminen ja vahvistaminen	Virvik on poikkeuksellisen hiljainen alue, jollaisena se halutaan säilyttää.	Toimenpiteiden valinnassa ja toteutuksessa huomioidaan aina hiljaisuuden näkökulma. Hiljaisuutta hyödynnetään alueen brändissä.	Alueella metson soidinalueita, herkkä ihmishäiriöille. Ympärivuotinen käyttö alueella. Hiljaisuus tukee luontoarvoja	3	Kaupunki
Yöpymismahdollisuuksien parantaminen	Yöpymislaavulle osoitetaan paikka. Kartoitetaan muut yöpymiseen soveltuvat alueet. Soveltuviin kohtiin osoitetaan nuotiopaikat.	Laavun rakentaminen ulkoilureitin varteen. Laavun yhteydessä tulipaikka. Uimarannan yhteydessä tasanne, jossa telttailu mahdollista. Osoitetaan ja merkitään selkeästi karttoihin ja maastoon, missä voi yöpyä.	Laavupaikka ja yöpymispaikat valitaan suhteessa suojelualueeseen ja sen lajistoon	1 tai 2	Kaupunki
Luontopolkujen opastuksen ja infotaulujen parantaminen	Selkeä ja yhtenäinen opastus Virvikin alueella sekä alueelle saavuttaessa. Osana infotauluja luontokasvatuksen näkökulma.	Opasteiden konseptointi ja suunnittelu.	Tavoitteena ihmisten ohjautuminen oikeaan paikkaan, ettei luonto kulu herkillä alueilla.	3	Kaupunki
Ympärivuotinen käyttö Talvikunnossapidettävät reitit ja alueet	Alueen ympärivuotista käyttöä tuetaan retkeily- ja erähengessä.	Alueelle ei ajeta latuja, mutta lumikelkalla ajetaan lenkki, jota voidaan käyttää esimerkiksi kävelyn ja lumikenkäilyn. Hiihtoa voi harrastaa erähenkisesti umpihangessa.	Lumikelkalla ajettava reitti suunnitellaan huomioiden luontoarvot.	2	Kaupunki/Yksityinen
Leiri- ja retkialueen ylläpidon järjestäminen	Leiri- ja retkialueen ylläpitovastuun tulee olla selkeä, jotta alue säilyy hyvässä kunnossa.	Ylläpito- ja käytösopimus.	Ylläpito- ja käytösopimuksessa määritellään ylläpidettävät alueet ja tarvittavat rajoitukset.	3	Kaupunki
Uimarannan kehittäminen vetovoimaisemmaksi	Uimarannasta kehitetään vetovoimainen vierailukohde ja pysähdyspaikka esimerkiksi melojille ja pidemmän matkan pyöräilijöille.	Uimarannan palvelujen kehittäminen esim. jäteastiat, piknik-pöydät, grillauspaikka, polttopuut, käymälät, kylmä suihku (vaatii pitkän johtovedon rannalle).	Ohjataan kävijät ja toiminnot niille alueille, jotka ovat jo ihmisten muokkaamaa rakennettua ympäristöä.	2	Kaupunki
Mahdollisen uuden rakentamisen sijoittuminen	Määritellään alueet, joille pienimuotoinen rakentaminen ei ole ristiriidassa luontoarvojen kanssa.	Alueiden määrittelytyö.	Ohjataan rakentaminen niille alueille, jotka ovat jo ihmisten muokkaamaa rakennettua ympäristöä.	3	Kaupunki
MUU VIRKISTYSKÄYTTÖ, PALVELUT JA HARRASTAMINEN					
Virvik Golfin palveluiden kehittäminen laajemmalle yleisölle	Golfkentän ravintola ja kahvila toimii kaikkien Virvikin kävijöiden yhteisenä kohtauspaikkana. Golfkeskuksen rakennuksissa voidaan järjestää myös muuta toimintaa esim. taidegalleria, hyvinvointipalveluita etenkin golfkauden ulkopuolella, luontotapahtumia.	Kahvila- ja ravintolaoperaattorin etsiminen. Muiden toimijoiden etsiminen tiloihin.	Palveluiden kehittäminen nykyisissä tiloissa ei uhkaa luonnonsuojelullisia arvoja. Palveluita voidaan kehittää niin, että noudattavat kestäviä kuluttamisen periaatteita ja kuormittavat mahdollisimman vähän ympäristöä.	2	Yksityinen
Luontokoulun etäpisteen perustaminen	Renkitupa perustetaan kaupungin luontokoulun etäpiste. Piste tarjoaa tietoa alueen luonnosta ja luonnon ja kulttuurimaiseman historiasta. Tupa voi toimia myös opastettujen retkien tukikohtana.	Kaupungin luontokoulun etäpisteen perustaminen Virviikiin.	Luontokoulun etäpiste vastaa osaltaan luonto- ja ympäristökasvatuksesta ja opastaa mm. liikkumaan luonnonsuojelualueella luontoarvot huomioiden.	2	Kaupunki
Hiljaisuuden temppeli/teleportti hiljaisuuteen.	Golfkeskuksen yhtessä on hiljaisuuden temppeli tai teleportti hiljaisuuteen vanhassa riihi rakennuksessa. Täällä Virviikiin saapuvat voivat rahoittua ja hiljentyä.	Paikassa opastetaan kuinka Virvikistä nautitaan hiljaisesti ja kuinka hiljentää myös oma mieli.	Ohjataan ihmisten toimintaa alueella luonnonsuojelun tavoitteiden ja hiljaisuus-brändin mukaisesti.	1	Kaupunki/Yksityinen

Kehittämistarve	Yleiskuvaus ja tavoitetila	Käytännön toimenpiteet	Luonnonsuojelun ja virkistystoiminnan yhteensovituksen näkökulmat	Toimenpiteen tärkeys (1-3, 3= tärkein)	Vastuutaho: kaupunki/ yksityinen
Leiri- ja retkialueen kunnostus	Leiri- ja retkialue mahdollistaa kaupungin ja yhteistyökumppaneiden ympärivuotiset leiri- ja virkistystoiminnot. Nykyiset säilyvät fasilitteetit kunnostetaan ja uusia rakennetaan siten, että leireillä yöpyminen, peseytyminen ja ruokahuolto on mahdollista järjestää. Alueelle rakennetaan uusi sauna ja uimalaituri/uimaranta. Alueelle voitaisiin perustaa uusi luontopolku lajikytkteineen. Alueen ylläpidosta, jätahuollosta ja käytön periaatteista sovitaan.	Saunan purkaminen Uuden saunan rakentaminen Keittiömökin kunnostus Vahojen wc:iden ja varaston purku. Laiturin rakentaminen tai rannan ruoppaus (esim. 480 m3). Uuden ympärivuotisen mökin rakentaminen.	Alueen käytössä ja brändäyksessä suositaa samoja hiljaisuuden ja hitauden periaatteita kuin muuallakin. Mahdollinen rannan ruoppaus on tehtävä harkiten ja mm. pesimäajat huomioiden.	3	Kaupunki
Retkeilijöiden peruspalveluiden kehittäminen	Virvik tarjoaa hyvät peruspalvelut retkeilyyn. Alueelta löytyy vesipisteitä ja käymälöitä. Jätahuolto keskitetään Golfkeskuksen, pienvenesataman ja uimarannan läheisyyteen. Muilla alueilla ja reiteillä noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatetta. Alueelta löytyy ainakin yksi katettu hormillinen tulipaikka sekä yksi laavu.	Vesipisteiden, käymälöiden, jätahuollon, laavun ja tulipaikkojen suunnittelu.	Uudet palvelut sijoitetaan jo rakennettuihin ympäristöihin herkän luonnon ulkopuolelle. Jätahuollon kehittäminen vähentää luontoon roskaamista.	2	Yksityinen/Kaupunki
Pienvenesatamapalveluiden parantaminen	Pienvenesatama palvelee monipuolisesti sekä sataman että leiri- ja retkialueen käyttäjiä ja kannustaa Virviin saapumiseen vesiteitse.	Pysäköintiä laajennetaan purettavan lossituvan paikalle. Liikennejärjestelyt suunnitellaan uudelleen siten, että trailerilla operointi on mahdollista. Pienvenesatamaan lisätään wc:t ja vesipiste sekä yhteinen jätahuolto leiri- ja retkialueen kanssa.	Kannustaa hiljaisten kulkumuotojen käyttämiseen alueelle saapuessa.	2	Kaupunki
Julkinen sauna ja talviuintipaikka	Pienvenesataman yhteyteen on mahdollista muodostaa talviuintipaikka ja julkinen sauna. Talviuintiin soveltuvassa laiturissa voisi olla myös pari vierasvenepaikkaa. Porvoossa on julkiselle saunalle ja talviuintipaikoille soveltuvampia kohteita kuin Virvik.	Mahdollisen saunan ja laiturin suunnittelu ja rakentaminen.	Hiljaiset aktiviteetit tukevat alueelle ominaista hiljaisuutta.	1	Yksityinen/Kaupunki
Vesiaktiviteetit ja välinevuokraus	Virvikistä voi vuokrata välineitä mm. SUP-laudat, soutuveneet, kanootit. Välinevuokraus tapahtuu omatoimisesti puhelimella. Välinevarasto sijoitetaan uimarannan yhteyteen.	Varastojen rakentaminen ja välineiden hankinta tai sopimus yrittäjän kanssa.	Hiljaiset vesilajit tukevat alueelle ominaista hiljaisuutta.	1	Yksityinen
Taukopaikat	Lisätään kartanon ympäristöön, pienvenesatamaan ja uimarannalle taukopaikkoja, kuten istuin- ja pöytäryhmiä. Osa taukopaikoista katettuja.	Taukopaikkojen määrittely ja kalusteiden asennus ja huolto.	Uudet palvelut sijoitetaan jo rakennettuihin ympäristöihin herkän luonnon ulkopuolelle.	2	Kaupunki
Hiihtoladut	Mahdollistetaan erähenkisen metsähiihdon lisäksi hiihtoladujen ylläpito Virvikissä.	Esim. hiihtoladut Golfkentän vuokra-alueella tai lasten hiihtomaa kartanon pihapiirissä.	Ladut sijoitetaan jo rakennettuihin ympäristöihin herkän luonnon ulkopuolelle. Hiljainen aktiviteetti.	2	Yksityinen
Opastetut kurssit	Luodaan olosuhteet erilaisten kurssien järjestämiseen alueella esim. sieni-marja-kurssit, hyötykasvit.	Hyödynnetään kurssien järjestämiseen esim. Kartanon alueen tyhjiä rakennuksia. Palveluntarjoajielle luodaan yhteinen verkkosivusto.	Hyödynnetään olemassa olevia rakenteita. Hiljaiset aktiviteetit.	1	Yksityinen
MUUT					
Jätahuolto, roskien lajittelu	Keskitetään jätepisteet toiminnallisten alueiden yhteyteen. Huomioidaan jätteiden lajittelu. Muualla toteutetaan roskattoman retkeilyn periaatetta.	Uudet keskitetyt jätepisteet Virvikin kartanon, pienvenesataman (ja leiri- ja retkialueen) ja uimarannan yhteyteen.	Minimoidaan roskien joutuminen herkkään luontoon.	3	Kaupunki
Osayleiskaavan päivitys	Virvikin huomioiminen osayleiskaavassa	Luonnonsuojelualueen merkitseminen kaavaan. Virkistykseen ja luonnonsuojelun yhteensovittaminen huomioidaan kaavamääräyksissä. Yhteystarve Humla-Holkenin ulkoilupolulle.	Luonnonsuojelun huomioiminen kaavoituksessa.	2	Kaupunki

Kehittämissuunnitelman jalkautus

Kehittämissuunnitelman jalkautuksen
jatkosuunnittelutarpeita:

- Kävelyn ja pyöräilyn reitin suunnittelu Porvoon keskustasta Virvikiin.
- Virvikin ja Humla-Holkenin ulkoilureittien yhdistämisen tutkiminen.
- Leiri- ja retkialueen uusien rakennusten suunnittelu.
- Mahdollinen ruoppaus- tai laiturisuunnittelu
- Virvikin brändin kehittämistyö ja viestintä Porvoon kanavissa
- Virvikin luontopolun opasteiden konseptointi ja suunnittelu

Aineisto

Maisema:

- <https://vanhatkartat.fi>
- Museovirasto, kulttuuriympäristön palveluikkuna www.kyppi.fi
- Pallokivi – Virvik – Spinelli (gtk.fi)

Luontotiedot:

- Viranomaishaku Suomen Lajitietokeskukseen (laji.fi)
19.4. kaikista uhanalaisista ja hallinnollisista lajeista
- Virvikin linnustوسelvitys 2019 -raportti, Mauri Leivo
- Linnustوسelvityksen yhteydessä kerätyt muut luontotiedot (Mauri Leivolta)
- Kaksi maastokäyntiä (22.4. ja 16.5.) yhdessä kaupungin biologin Sanna Tarmin kanssa keskustellen
- Asukaskyselyssä tulleet huomiot luonnosta

A stylized map of the Porvoo-Borgå region in Finland, rendered in a light beige color against a dark blue background. The map features several concentric contour lines indicating elevation, with the highest peaks in the north and west. The coastline is irregular, with several bays and peninsulas. The word "virvik" is written in a bold, dark brown, sans-serif font across the middle of the map.

virvik

PORVOO BORGÅ